

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR.410.027.01.2017
P/17/029

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

(tekst jednolity)

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/029 – Wspieranie wyczynowego uprawiania sportów zimowych ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontroler	Antoni Radzięta, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/207/2017 z dnia 20 października 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1, 2)
Jednostka kontrolowana	Centralny Ośrodek Sportu – Ośrodek Przygotowań Olimpijskich w Zakopanem, ul. Bronisława Czecha 1, 34-500 Zakopane (OPO)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Sebastian Danikiewicz, Dyrektor OPO ² (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności³

Ocena ogólna

W latach 2014-2017 Ośrodek Przygotowań Olimpijskich w Zakopanem realizował zadania mające na celu tworzenie właściwych warunków organizacyjnych, ekonomicznych i technicznych dla prowadzenia szkolenia sportowego w sportach zimowych oraz przygotowania kadry narodowej do udziału w zimowych Igrzyskach Olimpijskich, Mistrzostwach Świata i Mistrzostwach Europy. Nastąpiła stopniowa poprawa warunków szkoleniowych oraz infrastruktury sportowej do uprawiania wyczynowych sportów zimowych i przygotowania kadry narodowej do uczestnictwa w zawodach sportowych. W tym celu dokonano rozbudowy skoczni narciarskiej Wielka Krokiew (I i II etap), dokonywano potrzebnych zakupów inwestycyjnych, a także rozpoczęto rozbudowę tras narciarskich. NIK zwraca jednak uwagę na brak w OPO warunków technicznych do uprawiania sportów zimowych w narciarstwie alpejskim i snowboardzie, a także do szkolenia centralnego przez Polski Związek Bobslei i Skeletonu oraz Polski Związek Biathlonu.

OPO nierzetelnie oraz z naruszeniem przepisów o dozorcze technicznym przeprowadził remont kolei linowej, dopuszczając do realizacji prac remontowych i modernizacyjnych tej kolei, bez uzgodnienia warunków technicznych z Transportowym Dozorem Technicznym (TDT). Ponadto OPO realizował prace modernizacyjne kolei linowej, pomimo że decyzją TDT wstrzymano wykonanie wszelkich prac modernizacyjnych bez uzgodnionej dokumentacji z TDT. Pomimo dokonania wydatków związanych z remontem ww. kolei w kwocie 175,5 tys. zł, kolej ta nie została dopuszczona do eksploatacji i dalej nie funkcjonuje. W związku z brakiem kolei zawodnicy (w tym dzieci i młodzieży) zmuszeni byli wychodzić po schodach z nartami. Sytuacja ta powodowała także utrudnienia w treningach skoczków kn, gdyż treningi zamiast na tym obiekcie odbywały się w odległym OPO w Szczyrku. W toku kontroli stwierdzono, że przy zapadającym zmroku, na nieoświetlonej skoczni K-15 odbywał się trening trójki dzieci.

NIK ocenia pozytywnie wzrost w latach 2015-2016 w porównaniu do roku 2014 wykorzystania bazy sportowej OPO do przygotowań zawodników kadry narodowej

¹ Kontrolą objęto lata 2014-2017 (do czasu zakończenia czynności kontrolnych) oraz okres wcześniejszy, jeżeli miał wpływ na kontrolowaną działalność..

² Pan Sebastian Danikiewicz pełni funkcję dyrektora OPO od 21 kwietnia 2016 r., w okresie od 1 maja 2013 r. do 22 marca 2016 r. funkcję dyrektora OPO pełnił Pan Jacek Bartłewicz

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen częściowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny częściowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.

w szkoleniu centralnym i stacjonarnym w sportach zimowych przez Polski Związek Narciarski (PZN) i Polski Związek Łyżwiarstwa Szybkiego (PZŁS). Niemniej jednak w tych latach w porównaniu do 2014 r. nastąpił spadek wykorzystania obiektów OPO w szkoleniach skróconych kadry narodowej seniorów, młodzieży i juniorów (spadek osobowejś odpowiednio o 15,6% i 35,3%. NIK zwraca także uwagę, że na obiektach sportowych OPO spadła liczba organizowanych zawodów międzynarodowych i krajowych w sportach zimowych. W 2014 r. zorganizowano siedem takich imprez, a w latach 2015 i 2016, odpowiednio, sześć i cztery.

NIK ocenia negatywnie niewłaściwe kwalifikowanie uzyskanych przychodów z działalności podstawowej oraz z działalności inna niż podstawowa na obiektach sportowych. OPO w latach 2014-2017 (I półrocze) zawyżył przychody z działalności podstawowej co najmniej o kwotę 8.515,7 tys. zł w związku z zakwalifikowaniem do nich przychodów z działalności innej niż podstawowa w ewidencji księgowej oraz w „Sprawozdaniu z COS-OPO w Zakopanem z działalności podstawowej i innej niż podstawowa”. Zdaniem NIK skutkowało to przedkładaniem przez OPO do COS w Warszawie nierzetelnych danych w sprawozdaniach z COS-OPO w Zakopanem z działalności podstawowej i innej niż podstawowa. Ponadto dane zamieszczane w sprawozdaniach z COS-OPO w Zakopanem z działalności podstawowej i innej niż podstawowa za lata 2014-2015, dotyczące wskaźników wykorzystania posiadanych obiektów do szkolenia w sportach zimowych, nie były rzetelne w zakresie liczby realizowanych zgrupowań zawodników kn, gdyż nie były zgodne ze stanem faktycznym. W ocenie NIK było to spowodowane brakiem należytej organizacji pracy, a także 16-miesięcznym opóźnieniem we wdrożeniu programu Trisoft do ewidencji i rejestracji szkoleń na obiektach sportowych.

NIK ocenia pozytywnie realizację zadań inwestycyjnych dotyczących obiektów sportowych do wyczynowego uprawiania sportów zimowych. Dotacje na objęte badaniem zadania inwestycyjne dofinansowane z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej oraz z budżetu państwa zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem oraz prawidłowo i terminowo rozliczone. Zadania realizowano zgodnie z przepisami ustawy Prawo budowlane⁴ oraz ustawy Prawo zamówień publicznych⁵. Ponadto OPO terminowo i zgodnie z przepisami ustawy Prawo budowlane realizował obowiązki przeprowadzania okresowych kontroli obiektów związanych ze sportami zimowymi, a także prowadzenia książki obiektu budowlanego dla tych obiektów.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Tworzenie warunków organizacyjnych, ekonomicznych i technicznych dla szkolenia sportowego oraz przygotowania kadry narodowej do udziału w Igrzyskach Olimpijskich (IO), Mistrzostwach Świata (MŚ) i Mistrzostwach Europy (ME)

A. Organizacja oraz przygotowanie warunków szkoleniowych i bazy sportowej dla zawodników kadry narodowej (kn) do udziału w IO, MŚ i ME

Opis stanu faktycznego

OPO dysponował bazą sportową wykorzystywaną przez zawodników kn do szkolenia centralnego oraz organizacji zawodów sportowych w sportach zimowych, tj.:

- w dyscyplinie skoki narciarskie – skoczniami: K-85, K-65, K-35, K-15, K-120 pokrytymi igielitem,
- w dyscyplinie biegi narciarskie – trasą o nawierzchni asfaltowej o długości (najdłuższa pętla) 2,5 km, a także salą gimnastyczną, halą wielofunkcyjną i siłownią,
- w dyscyplinie łyżwiarstwo szybkie oraz w dyscyplinie short track – torem lodowym otwartym, o długości 174,43 m i szerokości 68 m,

⁴ Dz. U. z 2017 r. poz. 1332 ze zm., dalej: ustawa Prawo budowlane.

⁵ Dz. U. z 2017 r., poz. 1579 ze zm., dalej: ustawa Pzp.

- w dyscyplinie kombinacja norweska – skoczniami: K-85, K-65, K-35, K-15, K-120 pokrytymi igielitem, trasą o nawierzchni asfaltowej o długości (najdłuższa pętla) 2,5 km. OPO dysponował także salą gimnastyczną, halą wielofunkcyjną i siłownią, z których mogli korzystać zarówno zawodnicy wymienionych dyscyplin, jak i zawodnicy trenujący narciarstwo alpejskie oraz snowboard.

(dowód: akta kontroli str. 32, 33)

W okresie objętym kontrolą brak było tras zjazdowych dla uprawiania sportów zimowych w dyscyplinach narciarstwo alpejskie oraz snowboard. Nie występowały braki w sprzęcie specjalistycznym.

(dowód: akta kontroli str. 32, 33, 670, 675)

Ważną homologację międzynarodowej federacji sportowej, dla warunków letnich i zimowych, posiadały skocznie narciarskie:

- 120 (Wielka Krokiew), która, po modernizacji tego obiektu, zakończonej 31 października 2017 r., uzyskała homologację Międzynarodowej Federacji Narciarskiej FIS (FIS) dla warunków letnich i zimowych, z terminem ważności do 18 listopada 2022 r. Poprzednio homologacja dla warunków zimowych była ważna do 31 grudnia 2017 r., zaś dla warunków letnich utraciła ważność 31 lipca 2016 r.;
- K-65, K-85, dla których ważność homologacji kończyła się 15 grudnia 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 19-25, 670, 671)

Skocznie K-35 oraz K-15 uzyskały świadectwo homologacji z terminem ważności, odpowiednio do 30 grudnia 2017 r. i 25 kwietnia 2018 r., wystawione przez Polski Związek Narciarski (PZN). Dla tych dwu skoczni OPO otrzymał prolongaty świadectw ww. homologacji wystawione przez PZN 29 września 2017 r. z terminem ważności do 29 września 2022 r. Osoba wystawiająca świadectwo homologacji (reprezentująca PZN)⁶⁶ pismem z 1 października 2017 r. poinformowała Ośrodek, że homologacja dla skoczni K-35 i K-15 obowiązuje dla warunków zimowych oraz że skocznie pokryte matami igielitowymi wymagają odrębnych homologacji, a dla ich uzyskania będzie potrzebne przeprowadzenie inspekcji skoczni.

OPO zwrócił się 11 października 2017 r. do autora ww. pisma z prośbą o przeprowadzenie inspekcji skoczni K-15 i K-35 „w celu przedłużenia terminu ważności letnich homologacji”.

(dowód: akta kontroli str. 26-31)

Inspekcja ww. skoczni została przeprowadzona w grudniu 2017 r. i na tej podstawie skocznie K-15 i K-35 uzyskały przedłużenia terminu ważności letnich homologacji do 14 grudnia 2022 r.⁷

(dowód: akta kontroli str. 1142, 1143)

W zadaniach do realizacji od 2017 r., określonych w wieloletnim planie inwestycyjnym, COS uwzględnił skocznie, których ważność homologacji kończy się w 2017 r. i 2018 r. Dotyczy to zadania pn. „Przebudowa skoczni K-85, K-65, K-30 i K-15”, bez określenia roku realizacji. Dyrektor OPO wyjaśnił, że zadanie inwestycyjne dotyczące ww. skoczni przewidziane jest do realizacji na lata 2019-2021. Wyjaśnił także, iż zadanie wymaga dalszej regulacji stanu prawnego gruntów (dla terenów dotyczących wybiegu skoczni).

(dowód: akta kontroli str. 34, 36)

Mrożone tory lodowe posiadała tylko skocznia narciarska Wielka Krokiew, zamontowane w 2016 r. podczas I etapu remontu tego obiektu⁸. Dyrektor OPO wyjaśnił, że wykonanie mrożonych torów lodowych na skoczniah K-85 oraz K-65, wchodzących w skład kompleksu Średniej Krokwi, przewiduje się w ramach zaplanowanej przebudowy całego tego kompleksu w latach 2019-2022. Wyjaśnił także, iż na skoczniah K-35 i K-15, które służą przede wszystkim celom treningowym, planowany jest montaż torów mrożonych lub ceramicznych.

(dowód: akta kontroli str. 34, 36, 37, 323, 326-329, 352-355)

⁶⁶ Ekspert PZN ds. budowy skoczni narciarskich, członek Podkomisji FIS ds. budowy skoczni narciarskich.

⁷ Dokumenty pn. „Certyfikat skoczni pokrytych sztucznym tworzywem” wystawiono 14 grudnia 2017 r.

⁸ Protokół odbioru końcowego robót z 20 grudnia 2016 r.

Żadna skocznia należąca do OPO nie posiadała siatek zabezpieczających od wiatru. Dyrektor OPO wyjaśnił, że nie ma bezwzględnego obowiązku ich instalacji. Konieczności montażu tych siatek nie stwierdzono przy sporządzeniu koncepcji wpasowania skoczni narciarskiej Wielka Krokiew, uzgadnianej z FIS. Dyrektor w wyjaśnieniach wskazał ponadto, że:

- skocznie znajdują się na terenie Tatrzańskiego Parku Narodowego (TPN) oraz w bezpośrednim sąsiedztwie Natura 2000, co oznacza, że mają tu zastosowanie szczególne przepisy,
- montaż takich siatek nie jest uzasadniony technicznie ze względu na naturalne położenie skoczni narciarskiej Wielka Krokiew, na zboczu góry Krokiew, a także ze względu na istniejące trybuny, kolej linową oraz wysokie drzewa.

(dowód: akta kontroli str. 34, 36, 37)

W grudniu 2013 r. kolejka linowa Średniej Krokwi uległa awarii i do czasu niniejszej kontroli nie funkcjonowała. 15 kwietnia 2014 r. komisja (z udziałem przedstawicieli PZN, OPO i TZN) przeprowadziła wizję kompleksu średnich skoczni, stwierdzając, że kolej linową uszkodził silny wiatr, który wystąpił 26 grudnia 2013 r. Szacunkowy koszt naprawy określono na około 250.000 zł. W ocenie OPO naprawa jest nieopłacalna, gdyż w toku są prace przygotowawcze związane z modernizacją skoczni. Strony wspólnie oświadczyły, że kolejki nie ma sensu naprawiać, a treningi grup narciarskich będą odbywać się w Szczyrku.

W latach 2014 i 2015 skocznie zespołu Średniej Krokwi nie były wykorzystywane do treningów, zawodników kn., natomiast wykorzystywano je w latach 2016 i 2017 (do czasu kontroli), a liczba osobowejść wszystkich użytkowników w tych dwóch ostatnich latach wynosiła odpowiednio: 2.621 i 3.124.

(dowód: akta kontroli str. 717-736)

Dyrektor OPO wyjaśnił, że pomimo ustaleń ww. komisji o odbywaniu treningów grup narciarskich w Szczyrku, zespół Średniej Krokwi w latach 2014-2017 był jednak wykorzystywany do treningów grup narciarskich, ze względu na zapotrzebowania klubów i związków narciarskich.

Kierownik Działu Sportu wyjaśnił natomiast, że w latach 2014 i 2015 na obiektach Zespołu Średniej Skoczni skakali skoczkowie tylko z klubów, w liczbie osobowejść odpowiednio około 400 i 1.300. Wyjaśnił także, iż ze względu na zmiany kadrowe osób prowadzących statystyki wykorzystania obiektów sportowych, nie jest w stanie podać dokładnie liczby osobowejść.

(dowód: akta kontroli str. 859, 861, 994, 995)

Średnia Krokiew nie spełnia warunków do organizacji MŚ albo zawodów Pucharu Świata w skokach narciarskich lub innych sportach zimowych w sezonie 2017/2018. Dyrektor OPO wyjaśnił, że w związku z niespełnianiem przez Średnią Krokiew wymogów PZN i FIS nie będą organizowane zawody rangi MŚ albo Pucharu Świata do czasu przebudowy całego kompleksu Średniej Krokwi, zaplanowanej na lata 2019-2021. Wyjaśnił ponadto, że nie ma zagrożenia utraty prawa do organizacji w sezonie 2017/2018 zawodów rangi MŚ albo Pucharu Świata na Wielkiej Krokwi.

(dowód: akta kontroli str. 34, 35, 38, 43-45, 379, 383, 630-635, 670, 671)

OPO realizował wydatki remontowe dotyczące zespołu Średniej Krokwi, które w latach 2014-2017 (do 30 października) wyniosły (wraz z wykonaniem ekspertyzy) odpowiednio: 34.757 zł⁹, 60 zł, 151.320 zł i 24.012 zł¹⁰ – razem 210.149 zł. W kwocie tych wydatków wydatki w wysokości 175.479 zł były związane z remontem kolei linowej, w tym 12.300 zł za wykonanie ekspertyzy w 2014 r., 143.022 zł w 2016 r. za prace remontowe kolei linowej oraz 20.157 zł w 2017 r. za wzmocnienie fundamentu i odwierty w fundamencie pod koleją linową regenerację hamulca kolei oraz wymianę instalacji elektrycznej.

(dowód: akta kontroli str. 651, 652, 654, 1288-1318)

⁹ Wydatki poniesiono na: wymianę zużytych technicznie i uzupełnienie ubytków wykończeni w elementach drewnianych na kompleksie skoczni (12.300 zł), remont drewnianego ogrodzenia (7.380 zł), usunięcie awarii sieci energetycznej (2.777,34 zł) oraz wykonanie ekspertyzy kolei linowej (12.300 zł).

¹⁰ Największe wydatki poniesiono na: skocznię - poszerzenie, wzmocnienie fundamentu pod dolną stacją kolei linowej (12.300 zł), wiercenie otworów w fundamencie (3.936 zł) wymianę instalacji elektrycznej – kabla zasilającego (3.321 zł) oraz na regenerację siłownika ratraka (2.610 zł).

Poniesione w 2016 r. wydatki na prace remontowe kolei linowej zostały poprzedzone:

- badaniem kolejki linowej, przeprowadzonym 29 stycznia 2014 r. przez Transportowy Dozór Techniczny w Krakowie (TDT). Wynik badania był negatywny w związku z uszkodzeniem kolejki, zagrażającym bezpiecznej jej eksploatacji. TDT zalecił wykonanie ekspertyzy technicznej kolejki i opracowanie na tej podstawie dokumentacji naprawy;
- ekspertyzą z 7 marca 2014 r. wykonaną przez „MOSTOSTAL Zabrze – Realizacje Przemysłowe S.A.”, za wynagrodzeniem w kwocie 12.300 zł. W podsumowaniu tej ekspertyzy zaznaczono, że sprawność techniczna zapewniająca stabilną i bezpieczną pracę kolei Średnia Krokiew będzie możliwa po wykonaniu prac zgodnie z zakresem określonym tą ekspertyzą;
- wnioskiem z 29 lipca 2016 r. kierownika Działu Sportu OPO o *dokonanie zakupu, do którego nie stosuje się ustawy Prawo zamówień publicznych*, z uwagą, że Mostostal Zabrze Oddział Czechowice jest wytwórcą kolei linowo-krzeselkowej – Średnia Krokiew (wniosek ten zatwierdził dyrektor OPO).

(dowód: akta kontroli str. 651, 652, 654, 717-734)

Dyrektor wyjaśnił, że zdecydował o przeprowadzeniu remontu tej kolei linowej, wbrew sugestiom ww. komisji o nieopłacalności jej remontu, gdyż przedstawiciele PZN i TZN zwrócili się z prośbą o rozważenie możliwości jej naprawy. Kolej ta ma ogromne znaczenie dla młodych skoczków, którzy zmuszeni są do wychodzenia na skocznię z nartami w rękach.

(dowód: akta kontroli str. 879, 882)

Fakturą z 29 lipca 2016 r., wystawioną przez MOSTOSTAL Zabrze na kwotę 143.022 zł (116.278 zł wartość netto)¹¹, OPO został obciążony za usługę polegającą na remoncie kolejki linowej Średnia Krokiew, zapłaconą 12 września 2016 r. Na ww. fakturze wykonawca zamieścił adnotację, że remont kolei linowej wykonano „zgodnie z załączonym protokołem odbioru”. W protokole odbioru określono, że roboty wykonano zgodnie z umową. W protokole tym zaznaczono, że odbioru dokonali przedstawiciel wykonawcy oraz dyrektor OPO. Fakturę do wypłaty zatwierdził, bez zastrzeżeń, dyrektor OPO, a pod względem merytorycznym podpisał, bez zastrzeżeń, kierownik Działu Sportu. Dyrektor OPO nie przedłożył kontrolerowi powołanej na ww. fakturze umowy.

(dowód: akta kontroli str. 729-733, 654)

29 lipca 2016 r., tj. w dniu otrzymania faktury od wykonawcy przedmiotowego remontu, Dyrektor OPO zatwierdził „Wniosek o dokonanie zakupu, do którego nie stosuje się ustawy Prawo zamówień publicznych”, wystawiony 29 lipca 2016 r.. Określono w nim, że zamówienie będzie zrealizowane w okresie od 29 lipca 2016 r. do 15 września 2016 r.

Dyrektor OPO wyjaśnił, że czekał z ww. wnioskiem do ostatecznego ustalenia, kto będzie płatnikiem ww. zadania.

(dowód: akta kontroli str. 728, 880, 882)

Poniesione w 2017 r. wydatki:

- na kwotę 12.300 zł za poszerzenie w lipcu 2017 r. istniejącego fundamentu pod dolną stacją kolei, poprzedziła ekspertyza stanu technicznego fundamentów, wykonana w lipcu 2017 r. przez MOSTOPROJEKT Katowice na podstawie zlecenia Dyrektora OPO z 7 lipca 2017 r., po przeprowadzonej negocjacji cenowej,
- na kwotę 3.936 zł za wykonanie w czerwcu 2016 r. dwóch odwiertów w betonie, w celu ustalenia głębokości fundamentów pod dolną stacją kolei linowej, poprzedził wniosek pracowników Ośrodka do dyrektora OPO, z zaznaczeniem „pilna potrzeba ustalenia głębokości fundamentu, brak dokumentacji projektowej” oraz zlecenie wykonania „przewiertu”, skierowane przez Dyrektora OPO 23 czerwca 2017 r. do firmy „INSTALPUNKT” w Bielsku-Białej.

(dowód: akta kontroli str. 1292-1312)

¹¹ Średni kurs euro w 2016 r. wyniósł 4,1749 zł x 30.000 euro = 125.247 zł.

Pomimo poniesienia ww. wydatków na uruchomienie kolei linowej, urządzenie to w latach 2014-2017 nie spełniało swojej funkcji. Szczegółowy opis zamieszczono w dalszej części wystąpienia - „Ustalono nieprawidłowości”.

W zamieszczonym w Przeglądzie Sportowym artykule pt. *Tatrzański Związek Narciarski oświadcza: „Współpraca z COS przebiega wzorcowo”* wskazano, że ani COS w Zakopanem (zarządzający skocznią Wieka Krokiew w Zakopanem), ani wynajmujący ją Tatrzański Związek Narciarski nie zgłosili na czas wydarzenia – Mistrzostw Polski (MP) w skokach narciarskich rozgrywanych 26 grudnia 2016 r. na skoczni Wielka Krokiew, jako imprezy masowej (<http://www.przegladsportowy.pl/sporty-zimowe/skoki-narciarskie,tzn-oswiadcza-wspolpraca-z-cos-przebiega-wzorcowo-,artykul,746392,1,300.html>).

Kontroler zwrócił się do Dyrektora OPO z zapytaniem: dlaczego OPO nie realizował w 2016 r. MP w skokach narciarskich na Wielkiej Krokwi jako imprezy masowej; czy taka organizacja zawodów pozytywnie promuje skoki narciarskie, jeżeli tak, to w jaki sposób oraz czy MP na ww. obiekcie były organizowane w latach 2014 i 2015 jako imprezy masowe, a jeżeli nie to dlaczego?

Dyrektor OPO w wyjaśnieniach ograniczył się do stwierdzenia, że organizatorem MP był TZN, a Ośrodek jedynie udostępnił obiekt Wielkiej Krokwi temu Związkowi, który powinien dopełnić wszelkich niezbędnych formalności w tej sprawie.

(dowód: akta kontroli str. 34, 35, 37, 38, 1035, 1038)

Według informacji TZN, złożonej na powyższą okoliczność:

- Związek ten, jako organizator Mistrzostw Polski w 2016 r., do końca nie był pewien ukończenia prac budowlanych i uzyskania homologacji FIS, co wykluczało zgłoszenie imprezy masowej na 30 dni przed zawodami¹²;
- obiekt skoczni Wielka Krokiew nie jest przystosowany do organizacji imprezy masowej i nie posiada stałego zezwolenia na ich organizację (brak toalet, wyjść ewakuacyjnych, płotów i pozostałej infrastruktury wymaganej przez zapis ustawy o imprezach masowych);
- nigdy zawody Mistrzostw Polski nie były przez TZN zgłaszane jako impreza masowa. Jedyną taką imprezą są Mistrzostwa Świata w skokach narciarskich;
- od wielu lat TZN nie pobiera opłaty wstępu na zawody niebędące imprezą masową, ograniczając się tylko do przeprowadzenia zawodów sportowych. Jeżeli COS chciałby zwiększyć liczbę wpuszczonych osób zwiedzających skocznię musiałby dostosować obiekt do wymogów ustawy o imprezach masowych.

(dowód: akta kontroli str. 875, 876)

Kontroler zwrócił się do Dyrektora OPO o ustosunkowanie się do ww. treści informacji TZN. Dyrektor OPO wyjaśnił, że „Ośrodek nie jest organizatorem imprez sportowych, co za tym idzie nie występował nigdy o uzyskanie stosownych pozwoleń. Jeżeli organizowana jest impreza sportowa o charakterze masowym, to na organizatorze spoczywa obowiązek dostosowania obiektu.”

(dowód: akta kontroli str. 1034, 1035, 1038)

NIK zwraca jednak uwagę, że zgodnie § 6 pkt 1 i 3 Statutu COS¹³ Ośrodek jest odpowiedzialny za budowę, przebudowę, montaż, remont i utrzymywanie obiektów sportowych oraz za współorganizowanie zawodów.

(dowód: akta kontroli str. 1066)

W latach 2014-2017 (I półrocze) OPO pozyskiwał środki od Ministra Sportu i Turystyki (MSiT) na realizację swoich zadań na podstawie umów zawieranych przez COS z MSiT oraz na podstawie kalkulacji przewidywanych kosztów zadania, sporządzanych przez OPO. Przyznana dla OPO kwota dofinansowania w latach 2014-2016 równała się kwocie wykorzystanego dofinansowania i wynosiła odpowiednio: 3.719.000 zł, 3.719.000 zł, 4.021.000 zł. Na 2017 r. OPO przyznano dofinansowanie w wysokości 2.050.000 zł, wykorzystane w I półroczu w kwocie 2.047.410 zł.

(dowód: akta kontroli str. 54-55)

¹² Odbioru zadania pn. „Rozbudowa skoczni narciarskiej Wielka Krokiew wraz z infrastrukturą towarzyszącą” dokonano 20 grudnia 2016 r. – szczegóły w dalszej części wystąpienia

¹³ Statut stanowi załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Sportu i Turystyki z 8 stycznia 2014 r.

W 2014 r. dofinansowanie dotyczyło zadania polegającego na tworzeniu warunków dla szkolenia sportowego prowadzonego przez polskie związki sportowe (pzs) i inne podmioty działające w zakresie kultury fizycznej, poprzez bieżące utrzymanie i zarządzanie obiektami sportowymi COS. Umową zawartą z MSiT określono, że udział dotacji w całkowitych kosztach zadania nie przekroczy 63%.

Całkowity koszt zadania wyniósł 6.612.612 zł i był większy od planowanego (plan po korekcie w wysokości 6.264.000 zł), w tym 57,1% stanowił udział dotacji wynoszącej 3.719.000 zł.

(dowód: akta kontroli str. 54, 56-76)

W 2015 r. dofinansowanie dotyczyło zadania polegającego na bieżącym utrzymaniu i zarządzaniu obiektami sportowymi COS w celu tworzenia optymalnych warunków dla szkolenia sportowego prowadzonego przez pzs i inne podmioty działające w zakresie kultury fizycznej. Umową zawartą z MSiT określono, że udział dotacji w całkowitych kosztach zadania nie przekroczy 62%.

Całkowity koszt zadania wyniósł 6.870.131 zł i był większy od planowanego (plan po korekcie w wysokości 6.359.000 zł), w tym 54,1% stanowił udział dotacji wynoszącej 3.719.000 zł.

(dowód: akta kontroli str. 77-100)

W 2016 r. dofinansowanie dotyczyło zadania polegającego na bieżącym utrzymaniu i zarządzaniu obiektami sportowymi COS. Umową zawartą z MSiT określono, że udział dotacji w całkowitych kosztach zadania nie przekroczy 62%.

Całkowity koszt zadania wyniósł 7.368.932 zł i był większy od planowanego (plan po korekcie w wysokości 6.763.000 zł), w tym 54,6% stanowił udział dotacji wynoszącej 4.021.000 zł.

(dowód: akta kontroli str. 101-130)

W 2017 r. (do 30 czerwca) dofinansowanie dotyczyło zadania polegającego na bieżącym utrzymaniu i zarządzaniu obiektami sportowymi COS. Umową zawartą z MSiT określono, że udział dotacji w całkowitych kosztach zadania nie przekroczy 62%.

Całkowity koszt zadania w I półroczu 2017 r. wyniósł 3.486.200 zł i stanowił 51,4% kosztu zadania zaplanowanego na 2017 r. w wysokości 6.763.000 zł, w tym 58,7% stanowił udział dotacji.

(dowód: akta kontroli str. 131-152)

OPO terminowo realizował obowiązek sporządzania sprawozdań częściowych i sprawozdania końcowego z przebiegu realizacji każdego z ww. zadań i przedkładania ich do COS. Ośrodek ten składał także dla COS wyjaśnienia do niektórych pozycji wydatków, a kwestionowanych i wskazanych w pismach MSiT skierowanych do COS.

Po złożeniu przez OPO sprawozdań końcowych z realizacji ww. zadań za lata 2014-2016 i złożeniu wyjaśnień do tych sprawozdań na żądanie MSiT, COS był informowany przez to Ministerstwo o przyjęciu sprawozdania w zakresie rzeczowym i w części finansowej na kwotę określoną umową dotyczącą dofinansowania zadania w danym roku. Informacje te COS przekazywał do OPO¹⁴.

(dowód: akta kontroli str. 70-76, 92-100, 118-130, 142-142-152)

Wynik finansowy na działalności w OPS za rok 2014 był ujemny i zamknął się stratą wynoszącą (-) 2.241.305 zł, a za kolejne dwa lata (2015 r i 2016 r.) wynik ujemny ulegał zwiększeniu i wynosił odpowiednio (-) 2.664.769 zł oraz (-) 2.685.301 zł. Za I półrocze 2017 r. koszty ogółem poniesione przez OPO były wyższe od uzyskanych przychodów ogółem o 1.126.234 zł.

(dowód: akta kontroli str. 154-160, 162-166, 172-181)

W poszczególnych latach 2014-2016 przychody własne OPO ulegały systematycznemu wzrostowi, były wyższe od zaplanowanych i wynosiły odpowiednio: 8.428.696 zł (102,8% planowanych), 8.846.536 zł (105,3% planowanych), 9.786.712 zł (105,2% planowanych). W przychodach własnych w ww. latach udział procentowy przychodów:

¹⁴ Przesłane do OPO informacje dotyczą wykonania zadań za lata 2015 i 2016.

- z działalności podstawowej wynosił odpowiednio: 80,6% (6.794.700 zł), 79,1% (6.994.990 zł), 81,5% (7.975.645 zł) – przychody były wyższe od zaplanowanych odpowiednio o 6,1%, 4,4% i 6,3%,
- z działalności dodatkowej wynosił odpowiednio: 19,4% (1.633.995 zł), 20,9% (1.851.545 zł), 18,5% (1.811.066 zł), w latach 2015 i 2016 przychody te były wyższe od zaplanowanych o 8,9% i 0,6%, a w 2014 r. niższe o 9,2%. Przychody z działalności dodatkowej uzyskane w 2016 r. były niższe o 2,2% od uzyskanych w 2015 r.

Przychody z prowadzonej działalności w I półroczu 2017 r. wyniosły 4.859.477 zł (52,6% planowanych w wysokości 9.240.000 zł), w tym z działalności podstawowej i z działalności innej niż podstawowa odpowiednio 3.969.692 zł i 888.089 zł.

Przyczyną spadku przychodów dodatkowych w 2016 r., w porównaniu do przychodów uzyskanych w 2015 r., było: zmniejszenia wpływów z tytułu reklam, szczególnie z powodu prac remontowych na skoczni; obniżki czynszu dzierżawionych obiektów wskutek ich remontu przez dwóch dzierżawców, a także obniżenie stawki¹⁵ za korzystanie z wczasów pracowniczych.

(dowód: akta kontroli str. 153-180, 188, 209, 225, 35, 38)

OPO sporządził „Sprawozdanie OPO z działalności podstawowej i innej niż podstawowa” za lata 2014, 2015 i 2016, z uwzględnieniem obszarów działalności i osiągniętych z nich dochodów. Działalność inna niż podstawowa w OPO prowadzona była z uwzględnieniem zasad określonych w § 7 ust. 1 statutu COS i dotyczyła takich obszarów działalności jak: obiekty sportowe z odnową biologiczną; internat z gastronomią oraz działalność inna związana z działalnością statutową. Największe przychody uzyskiwano z usług związanych z „internatem i gastronomią” oraz z usług związanych z udostępnianiem obiektów sportowych i odnową biologiczną – np. w 2016 r. przychody z tych usług wyniosły odpowiednio 906.230 zł i 688.551 zł, tj. 50,03% i 38,02% przychodów ogółem z działalności innej niż podstawowa.

(dowód: akta kontroli str. 188-197, 209-218, 225-244)

W okresie od 12 maja 2014 r. do 14 lipca 2014 r. w OPO został przeprowadzony audyt wewnętrzny, obejmujący przychody z działalności podstawowej i dodatkowej. Celami audytu były: ocena efektywności zarządzania ryzykiem oraz ocena systemu kontroli wewnętrznej w obszarze przychodów ze sprzedaży usług oraz przychodów z najmu i dzierżawy składników majątkowych; wyrażenie opinii na temat skuteczności mechanizmów kontrolnych w obszarze przychodów; dostarczenie kierownikowi jednostki, w oparciu o ocenę systemu kontroli wewnętrznej, racjonalnego zapewnienia, że jednostka działa prawidłowo w badanym obszarze. Podczas audytu przeprowadzono weryfikację dokumentacji będącej podstawą zapisu przychodów w księgach rachunkowych. Sprawdzono 20% zaewidencjonowanych przychodów w 2013 r. w okresie od stycznia do kwietnia 2014 r. oraz sprawdzono, czy uzyskane przychody są prawidłowe w świetle obowiązującego prawa.

W sprawozdaniu z audytu:

- 1) przedstawiono sposób oceny ryzyka w badanym obiekcie audytu¹⁶, sposób oceny obiektu i sposób wydania opinii o funkcjonowaniu kontroli zarządczej w OPO (skala oceny ryzyka A, B, C)¹⁷;
- 2) dokonano oceny obiektów audytu, określając poziom ryzyka. Spośród siedmiu obiektów objętych audytem poziom ryzyka „A” określono dla czterech obiektów, dla dwóch

¹⁵ Na podstawie zarządzenia nr 24/2016 dyrektora COS.

¹⁶ Kryteria oceny ustaleń stanu faktycznego zostały ustalone w oparciu o siedem ustawowych celów kontroli zarządczej (obiektów audytu), tj.: 1) zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi; 2) skuteczności i efektywności działania; 3) wiarygodności sprawozdań; 4) ochrony zasobów; 5) przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania; 6) efektywności i skuteczności przepływu informacji; 7) zarządzania ryzykiem.

¹⁷ Przyjęta skala oceny ryzyka, odnosząca się do ustaleń audytora, składa się z trzech stopni, tj.: oceny ryzyka na poziomie C (wysoki priorytet) – niezbędne są natychmiastowe działania; oceny ryzyka na poziomie B (średni priorytet) – pożądane są działania w określonym czasie; ocena ryzyka na poziomie A (niski priorytet – wymagane jest monitorowanie. Jeżeli w odniesieniu do wszystkich ryzyk występujących w obiekcie audytu kontroli zarządczej nie wydano oceny ryzyk na poziomie C, to będzie to oznaczało, że kontrola zarządcza funkcjonuje w stopniu wystarczającym. Jeżeli wydano w stosunku od 1% do 85% ryzyk ocenę na poziomie C (bez względu na pozostałe oceny), to będzie to oznaczało, że kontrola zarządcza w badanym obszarze funkcjonuje w stopniu ograniczonym (ocena obiektu audytu B). Jeżeli dla każdego ryzyka występującego w badanym obiekcie wydano ocenę na poziomie C, to oznacza, że kontrola zarządcza w badanym obszarze nie funkcjonuje.

obiektów poziom „B” (dotyczyło obiektu „Skuteczność i efektywność działania” oraz „Ochrona zasobów”), a dla jednego obiektu „Zarządzanie ryzykiem” poziom ryzyka „C”, w tym:

- w ocenie obiektu „Skuteczność i efektywność działania” ocenę „A” określono dla pięciu ryzyk oraz ocenę „C” dla jednego pn. „Występują znaczne różnice między sprzedażą planowaną, a sprzedażą realizowaną w badanym zakresie” oraz w uwagach zaznaczono „Jednostka nie wykonała zadania polegającego na uzyskaniu przychodów w wysokości założonej w planie finansowym jednostki”;
- w ocenie obiektu „Ochrona zasobów”, ocenę „A” określono dla 11 ryzyk, ocenę „B” dla ryzyka pn. „Organizacja rachunkowości nie jest przejrzysta i nie zapewnia, że operacje gospodarcze są ujmowane w porządku chronologicznym i systematycznym” oraz ocenę „C” dla ryzyka pn. „Zakładowy plan kont nie jest uzupełniony komentarzem zawierającym zasady klasyfikacji zdarzeń” oraz zamieszczono uwagę „Jednostka nie określiła w polityce rachunkowości sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, tj. przyjętych zasad kwalifikacji zdarzeń”;
- w ocenie obiektu „Zarządzanie ryzykiem” ocenę „C” określono dla wszystkich sześciu ryzyk. W uwagach zaznaczono, że jednostka nie określiła celów szczegółowych i mierników określających stopień realizacji celów szczegółowych w obszarze przychodów, a także nie identyfikowano ryzyka.

W sprawozdaniu z audytu w „Rekomendacjach” audytor określił, że dla celów kontroli zarządczej:

- a) „Ochrona zasobów” należy rozważyć możliwość: dokonania analizy i aktualizacji polityki rachunkowości oraz zaadresowania odpowiedzialności za prowadzenie regularnego monitoringu w tym zakresie oraz określenie w polityce rachunkowości COS-OPO zasad klasyfikacji zdarzeń dla wykazu kont księgi głównej;
- b) „Skuteczność i efektywność działania” oraz „Zarządzanie ryzykiem” należy rozważyć możliwość: opracowania i wdrożenia systemu planowania celów szczegółowych i mierników dla obszaru przychodów oraz oceny stopnia osiągnięcia założonych mierników; dokonania identyfikacji i analizy ryzyka w odniesieniu do celów szczegółowych i zadań w obszarze przychodów oraz określenia działań, które należy podjąć w celu zmniejszenia danego ryzyka do akceptowalnego poziomu.

(dowód: akta kontroli str. 1145-1172)

Do sprawozdania z audytu i zaleceń odniósł się ówczesny Dyrektor OPO w pismach skierowanych do audytora oraz dyrektora COS¹⁸. W piśmie skierowanym do dyrektora COS zaznaczono, że:

- OPO prowadzi księgi rachunkowe zgodnie z zasadami przyjętymi zarządzeniem nr 47/2013 dyrektora COS z 30 października 2013 r. w sprawie wprowadzenia zakładowych zasad (polityki) rachunkowości COS i jego jednostek organizacyjnych. Jest ono obowiązujące dla wszystkich OPO. „Naszym zdaniem zasady klasyfikacji zdarzeń dla wykazu kont księgi głównej powinny być jednolite dla wszystkich Ośrodków, a dokument w tym zakresie jeżeli będzie opracowany na szczeblu COS, w OPO w Zakopanem zostanie niezwłocznie wdrożony”;
- przy najbliższej identyfikacji i ocenie ryzyka COS-OPO weźmie pod uwagę zalecenia zawarte w protokole w zakresie opracowania i wdrożenia systemu planowania celów szczegółowych i mierników dla obszaru przychodów, jak też dokonania identyfikacji i analiz ryzyka w obszarze przychodów, określając działania jakie należy podjąć w przypadku przekroczenia akceptowalnego poziomu danego ryzyka.

(dowód: akta kontroli str. 1173-1181)

Kontroler zwrócił się do Dyrektora OPO z zapytaniem w jaki sposób ww. zalecenia zostały zrealizowane i jakie są na to dowody. Dyrektor przedłożył „Arkusze identyfikacji i analizy ryzyka dla OPO” opracowany na 2015 r. oraz zestawienia przychodów i kosztów za 2015 r. i 2016 r. oraz czerwiec 2017 r. Dyrektor wyjaśnił, że:

- nie rzadziej niż raz do roku dokonywana jest identyfikacja ryzyk związanych z celami zadaniami i realizowanymi w komórkach organizacyjnych,

¹⁸ Pisma do audytora z 4 i 28 lipca 2014 r., pismo do dyrektora COS z 28 lipca 2014 r.

- monitorowanie oraz ocenę realizacji zaplanowanych przychodów zapewnia sporządzana w OPO (miesięczna) i roczna informacja o wykonaniu przychodów i kosztów, a COS w Warszawie realizuje działania nadzorcze i kontrolę w tym zakresie.
(dowód: akta kontroli str. 1182-1192)

B. Efekty realizacji zadań zleconych, przygotowania i wykorzystania bazy sportowej

Uzyskanym efektem/rezultatem dofinansowanego zadania w latach 2014-2017 (I półrocze) było zapewnienie korzystnych warunków dla potrzeb rozwoju sportu wyczynowego oraz stworzenie jak największej liczbie sportowców możliwości ciągłego i kompleksowego szkolenia sportowego przy wykorzystaniu infrastruktury OPO, a także (w I półroczu 2017 r.) utrzymanie obiektów sportowych na wysokim poziomie i możliwość pełnej realizacji cyklu treningowego.

(dowód: akta kontroli str. 54, 55)

W latach 2014-2017 (I półrocze) Szkolenie zawodników kn w obiektach OPO odbywało się poprzez zgrupowania PZN (w skokach narciarskich, biegach narciarskich, kombinacji norweskiej, narciarstwie alpejskim) oraz zgrupowania Polskiego Związku Łyżwiarstwa Szybkiego. W 2016 r. w obiektach Ośrodka odbyło się zgrupowanie Polskiego Związku Biathlonu.

(dowód: akta kontroli str. 46, 48, 264, 265, 678-682, 713-715)

OPO, ustalając stopień wykorzystania w latach 2014-2017 (I półrocze) posiadanej bazy sportowej na cele podstawowe, tj. szkolenia sportowego przez pzs i zawodników kn, kierował się – jak wyjaśnił dyrektor OPO - zarządzeniami dyrektora COS¹⁹.

Według tych zarządzeń:

- obowiązywało prowadzenie ewidencji obłożenia obiektów sportowych, tj. ewidencji szkolenia stacjonarnego i szkolenia skróconego;
- wartość miernika, liczona jako liczba osobowejsć w szkoleniu stacjonarnym i skróconym, wynika z zaliczenia faktycznych osobowejsć na każdy obiekt sportowy, bez względu na ilość wykorzystanych godzin;
- z dniem 1 kwietnia 2014 r. OPO został zobowiązany, na podstawie zarządzenia dyrektora COS z dnia 29 stycznia 2014 r.²⁰, do prowadzenia ww. ewidencji i rejestracji szkolenia za pomocą programu firmy „Trisoft”.

(dowód: akta kontroli str. 182, 184, 185, 245-253, 860, 862)

Od 1 września 2015 r. OPO rozpoczął rejestrację i ewidencję szkolenia sportowego oraz obłożenia obiektów sportowych przy pomocy programu Trisoft, zakupionego 7 sierpnia 2015 r. od firmy Trisoft, której zlecono nadzór serwisowo-autorski nad tym oprogramowaniem.

Dyrektor wyjaśnił, że:

- opóźnienie w wykorzystaniu ww. programu zostało spowodowane koniecznością przystosowania wszystkich obiektów do wymagań i wytycznych tego programu. Konieczne było poprowadzenie łączny internetowych (okablowania), wyposażenie stanowisk pracy w sprzęt komputerowy oraz przystosowanie serwera do obsługi bazy danych;
- innym modulem programu działającego w OPO jest system rezerwacji hotelowej. Poszczególne moduły programu nie zostały jeszcze zintegrowane ze sobą, z uwagi na reorganizację Ośrodka, tj. m.in. likwidację internatu „Imperial”. Pełna integracji systemu Trisoft ma nastąpić na przełomie roku 2017/2018, zgodnie z ustaleniami na spotkaniu kierownictwa COS i poszczególnych OPO z przedstawicielami firmy Trisoft, zorganizowanym 24 sierpnia 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 46-48, 182, 184, 185, 266-272, 863-865)

¹⁹ Zarządzenie nr 12/2012 z 20 lutego 2012 r. w sprawie ewidencji obłożenia internatów i obiektów sportowych w COS-OPO; zarządzenie nr 5/2014 z 29 stycznia 2014 r. w sprawie wprowadzenia rejestracji i ewidencji szkolenia sportowego za pomocą programu firmy „Trisoft”; zarządzenie nr 3/2015 z 1 kwietnia 2015 r. w sprawie ewidencji obłożenia obiektów sportowych na potrzeby opracowania półrocznych i rocznych sprawozdań z działalności podstawowej i dodatkowej.

²⁰ Zarządzenie nr 5/2014 z 29 stycznia 2014 r. w sprawie wprowadzenia rejestracji i ewidencji szkolenia sportowego za pomocą programu firmy „Trisoft” w COS i OPO.

W październiku 2015 r. COS przeprowadził kontrolę w OPO w zakresie: ewidencji i sprawozdawczości dotyczącej wykorzystania bazy sportowej szkolenia stacjonarnego i skróconego, realizacji ww. zarządzenia dyrektora COS w sprawie wprowadzenia rejestracji i ewidencji szkolenia sportowego za pomocą programu firmy Trisoft oraz zarządzenia nr 3/2015 r. dyrektora COS z 1 kwietnia 2015 r. w sprawie ewidencji obłożenia obiektów sportowych. W kontroli wykazano „brak konsekwentnego i rzetelnego prowadzenia rejestracji w zakresie ewidencjonowania obłożenia obiektów sportowych w OPO”. Dyrektor COS zalecił rzetelne prowadzenie tej dokumentacji za pomocą programu Trisoft oraz wdrożenie prowadzenia miejsc objętych centralną rezerwacją za pomocą ww. programu, współpracującego z programem rezerwacji hotelowej.

Pismem z 19 listopada 2015 r. Dyrektor OPO poinformował COS o przystąpieniu do realizacji zaleceń pokontrolnych oraz że trwają rozmowy z twórcami programu Trisoft na temat zsynchronizowania i przystosowania do współpracy programu rezerwacji hotelowej z programem rezerwacji na obiektach sportowych.

(dowód: akta kontroli str. 996-1000)

Z korespondencji prowadzonej przez OPO z firmą Trisoft wynika, że:

- 24 listopada 2017 r. OPO poinformował tę firmę, iż z powodu nieterminowego wywiązywania się przez Trisoft z umownego terminu, tj. 16/17 listopada 2017 r., Ośrodek musi przełożyć wdrożenie i wprowadzenie zmian w systemie „Trisoft Gastronomiczny”. W OPO od grudnia zaczyna się wysoki sezon, jest bardzo duże obłożenie Ośrodka i dopiero po jego zakończeniu możliwe będzie wprowadzenie funkcjonowania ww. systemu;
- 29 listopada 2017 r. firma Trisoft poinformowała, że ich ocena znacznie różni się od przekazanego opisu sytuacji, od ponad roku są gotowi do przeprowadzenia pełnych szkoleń w zakresie wdrożenia tego systemu.

(dowód: akta kontroli str. 1017-1024)

Stawki osobodni, stosowane w OPO w 2014 r. oraz obowiązujące od 1 stycznia 2015 r. (nadal), dla zawodników kadry olimpijskiej i narodowej seniorów pzs oraz zawodników kadry narodowej juniorów pzs, określił dyrektor COS zarządzeniami odpowiednio z 24 marca 2014 r. i z 27 listopada 2014 r.²¹ Na podstawie tych zarządzeń:

- stawka osobodnia zgrupowania w internatach COS dla zawodników kadry olimpijskiej i kn seniorów pzs wynosiła 140 zł w 2014 r. i 145 zł od 1 stycznia 2015 r., a dla zawodników kn juniorów pzs odpowiednio 135 zł 140 zł. Stawki te podlegały obniżeniu dla pzs, które mają podpisane programy lojalności z Ośrodkami, zgodnie z regulaminem programu lojalnościowego dla pzs, do poziomu maksymalnie odpowiednio 135 zł i 125 zł w 2014 r. oraz 140 zł i 135 zł od 1 stycznia 2015 r.;²²
- ww. zawodnicy byli uprawnieni w ramach tych kwot do korzystania ze wszystkich obiektów i urządzeń przeznaczonych do treningu, a znajdujących się na terenie OPO.

Ww. stawki osobodnia zgrupowania pokrywały się z określonymi w umowach zawartych w latach 2014-2017 z PZN oraz PZŁS i Polskim Związkiem Hokeja na Lodzie.

(dowód: akta kontroli str. 254, 255, 1001-1016)

Na świadczenie usług w zakresie organizacji zgrupowań sportowych w latach 2014-2017 OPO zawierał umowy z PZN i PZŁS, każdorazowo na jeden rok. Na świadczenie usług w 2017 r. umowę zawarto także z Polskim Związkiem Hokeja na Lodzie.

Nie było przypadku zawierania umów przez OPO na korzystanie z obiektów sportowych na co najmniej 10 lat.

(dowód: akta kontroli str. 182, 186, 1001-1016)

W zakresie stosowania form zachęty dla pzs do korzystania z obiektów OPO dyrektor tego Ośrodka wyjaśnił, że w tym zakresie działa, w jego imieniu, zewnętrzna firma marketingowa. Firma ta, jak również dyrektor OPO są w stałym kontakcie z przedstawicielami związków sportowych. Wielokrotnie w ciągu roku spotkania organizacyjno-marketingowe odbywają się

²¹ Zarządzenie nr 8/2014 z 24 marca 2014 r. oraz nr 60/2014 z 27 listopada 2014 r. w sprawie stawek osobodni dla zawodników kadry olimpijskiej i narodowej seniorów pzs oraz zawodników kadry narodowej juniorów pzs

²² Od 1 stycznia 2015 r. program lojalnościowy mógł być uruchomiony po wykonaniu przez Polski Związek Sportowy w COS-OPO minimum 1000 osobodni i zawarciu umowy na realizację szkolenia dla zawodników kadry olimpijskiej i narodowej seniorów, kadry narodowej młodzieżowej oraz kadry narodowej juniorów, w wysokości minimum 2000 osobodni, w danym roku.

w siedzibach pzs i OPO. Dyrektor wyjaśnił ponadto, że ww. współpracę określa jako wzorową, oraz zaznaczył, że prowadzone działania marketingowe i promocyjne, ich rodzaj oraz konkretne wydarzenia są w znacznym stopniu uzależnione od COS, który określa zadania w tym obszarze.

(dowód: akta kontroli str. 182, 186)

Obiekty sportowe zimowe należące do OPO były wykorzystywane przez pzs, na przygotowanie zawodników kn (oraz kadry olimpijskiej) do IO, MŚ i ME. Dotyczyło to:

- skoczni narciarskich i tras biegów narciarskich, wykorzystywanych przez PZN w sportach: skoki narciarskie, biegi narciarskie, kombinacja norweska oraz snowboard,
- toru lodowego - wykorzystywanego przez Polski Związek Łyżwiarstwa Szybkiego w sportach łyżwiarstwo szybkie i short track.

Ww. związki korzystały ponadto z sali gimnastycznej i hali wielofunkcyjnej oraz siłowni.

(dowód: akta kontroli str. 32, 33)

W latach 2014-2016 obiekty sportowe zimowe należące do OPO nie były wykorzystywane w szkoleniu centralnym i stacjonarnym przez Polski Związek Bobslei i Skeletonu. Polski Związek Biathlonu wykorzystał bazę sportową OPO w 2016 r. do szkolenia centralnego i stacjonarnego (jedno zgrupowanie, w którym uczestniczyło ośmiu zawodników) oraz w latach 2014-2016 do szkolenia skróconego, z liczbą osobowości odpowiednio: 26, 8, 26.

(dowód: akta kontroli str. 32, 33, 264, 265)

Dyrektor OPO wyjaśnił, że Związek Bobslei i Skeletonu oraz Związek Biathlonu nie wykorzystywał obiektów Ośrodka do szkolenia, gdyż nie dysponuje on zimowymi obiektami typu tor saneczkowy i strzelnica.

(dowód: akta kontroli str. 347, 351)

W latach 2014-2016 liczba zorganizowanych zgrupowań pzs sportów zimowych w zakresie szkolenia centralnego wynosiła odpowiednio: 21, 34, 34, a stacjonarnego 22, 34, 34. Dane te wskazują na wzrost zorganizowanych zgrupowań w 2015 r. i 2016, w porównaniu do 2014 r., w tym w roku 2016 utrzymywał się na poziomie roku 2015.

Liczba zawodników biorących udział w szkoleniu centralnym oraz liczba osobodni w szkoleniu stacjonarnym w latach 2015 i 2016, w porównaniu do roku 2014, systematycznie wzrastała, w tym:

- a) liczba zawodników biorących udział w szkoleniu centralnym w 2014 r. wynosiła 145, a w latach 2015-2016 odpowiednio 270 (wzrost o 86,27%) i 301 (wzrost o 107,62%),
- b) liczba osobodni w szkoleniu stacjonarnym w 2014 r. wynosiła 677, a w latach 2015-2016 odpowiednio 1.283 (wzrost o 82,9%) i 1.888 (wzrost o 178,9%), w tym:
 - w szkoleniu kn seniorów liczba osobodni w 2014 r. wynosiła 149, a w latach 2015-2016 odpowiednio 461 (wzrost o 209,4%) i 977 (wzrost o 555,7%),
 - w szkoleniu stacjonarnym kn młodzieżowej i juniorów liczba osobodni w 2014 r. wynosiła 528, a w latach 2015-2016 odpowiednio 777 (wzrost o 47,2%) i 911 (wzrost o 72,5%).

Pzs sportów zimowych prowadziły także na obiektach OPO szkolenie skrócone w sportach zimowych kn seniorów, młodzieżowej i juniorów. Liczba osobowości w tym szkoleniu w 2014 r. wyniosła 2.011, a w latach 2015-2016 odpowiednio: 1.698 (spadek o 15,6%) i 1.301 (spadek o 35%).²³

(dowód: akta kontroli str. 264, 264a, 265, 877, 878)

Dyrektor OPO wyjaśnił, że decyzje o korzystaniu z infrastruktury Ośrodka podejmują trenerzy i sztaby szkoleniowe i oni mają wpływ na spadek liczby osobowości na obiekty sportowe. Wpływ na spadek wykorzystania obiektów w 2016 r. miała ponadto prowadzona modernizacja Wielkiej Krokwi.

(dowód: akta kontroli str. 672-674)

Na obiektach sportowych OPO organizowano zawody międzynarodowe i krajowe, w których uczestniczyli zawodnicy kn. W latach 2015 i 2016 r., w porównaniu do roku 2014, nastąpił

²³ OPO nie dysponował danymi o liczbie zgrupowań w szkoleniu skróconym w sportach zimowych, nie dysponował także danymi w zakresie liczby osobowości w tym szkoleniu w rozbiciu na kn seniorów i kn młodzieżowej i juniorów. Ewidencja w tym zakresie była prowadzona zgodnie z zarządzeniem nr 12/2012 dyrektora COS z 20 lutego 2012 r. w sprawie ewidencji obłożenia internatów i obiektów sportowych w COS-OPO

spadek liczby zorganizowanych zawodów, z siedmiu imprez sportowych w 2014 r. do sześciu w 2015 r. i czterech w 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 672, 675, 200-204, 219-222, 237-240a)

Dyrektor OPO wyjaśnił, że wskutek niewystąpienia przez podmioty zewnętrzne z wnioskiem o zorganizowanie ww. zawodów nastąpił ich spadek.

(dowód: akta kontroli str. 860, 861)

W zakresie wykorzystania przez pzs w OPO poszczególnych obiektów w sportach zimowych dotyczących szkolenia kn (seniorzy, młodzież, juniorzy) wskaźnik, mierzony był liczbą osobowejś i osobodni²⁴.

W przypadku osobowejś:

- na skoczniach narciarskich w szkoleniu stacjonarnym w 2014 r. nie liczono wskaźnika osobowejś, a za 2015 r. i 2016 r. wskaźnik wynosił odpowiednio 114 i 93. W szkoleniu skróconym natomiast wskaźnik osobowejś za 2014 r. wyniósł 204, a w latach 2015 i 2016 odpowiednio 264 i 58;
- na trasach biegowych w szkoleniu stacjonarnym w 2014 r. wskaźnik wynosił 140, a w latach 2015 i 2016 odpowiednio: 171 i 73. W szkoleniu skróconym natomiast w 2014 r. osiągnięto wskaźnik 70, a w dwóch kolejnych latach 114 i 108,
- na torze do jazdy na lodzie w szkoleniu stacjonarnym w 2014 r. wskaźnik wynosił 176, a za 2015 r. – 389. Za rok 2016 wskaźnik odnoszący się do toru do jazdy na lodzie podawany był razem z wykorzystaniem lodowiska – został określony w wielkości 1.034 osobowejś. W szkoleniu skróconym natomiast w 2014 r. uzyskano wskaźnik 63, a w latach 2015 i 2016 odpowiednio 33 i 98 (w 2016 r. razem z lodowiskiem).

dowód: akta kontroli str. 188, 205, 216a, 241, 871, 873

Wykorzystanie bazy sportowej, liczonej w osobodniach i liczbie zgrupowań, OPO przedstawiał za dany rok w sprawozdaniach z działalności podstawowej i innej niż podstawowa – w tabeli nr 8 „Poziom wykorzystania bazy COS przez polskie związki sportowe”. Dane wykazane w tych tabelach za lata 2014 i 2015 nie były zgodne z danymi przedłożonymi kontrolerowi w tabeli nr 19A „Wykorzystanie bazy sportowej w latach 2014-2017 (do 30 czerwca 2017 r.) na przygotowanie zawodników KN (oraz kadry olimpijskiej) do IO, MŚ i ME”, sporządzonej - np. w szkoleniach stacjonarnych:

a) za 2014 r.:

- w tabeli nr 8 wykazano zgrupowania i osobodni kn przez PZ Narciarski w liczbie odpowiednio: 6 i 125 (dotyczy seniorów) oraz 11 i 452 (dotyczy kadry młodzieżowej i juniorów), natomiast w tabeli nr 19A wykazano zgrupowania seniorów w liczbie 3 i osobodni w liczbie 123, a kadry młodzieżowej i juniorów 9 zgrupowań i 452 osobodni;
- w tabeli nr 8 wykazano zgrupowania i osobodni kn przez PZ Łyżwiarstwa Szybkiego w liczbie odpowiednio: 5 i 124 (dotyczy seniorów) oraz 76 osobodni (dotyczy kadry młodzieżowej i juniorów), natomiast w tabeli nr 19A określono 3 zgrupowania i 199 osobodni seniorów, bez liczby zgrupowań i osobodni kadry młodzieżowej i juniorów;

a) za 2015 r.:

- w tabeli nr 8 wykazano zgrupowania i osobodni kn przez PZ Narciarski w liczbie odpowiednio: 13 i 239 (dotyczy seniorów), 13 i 367 (dotyczy kadry młodzieżowej i juniorów), natomiast w tabeli nr 19A wykazano 13 zgrupowań i 225 osobodni seniorów, a dla kadry młodzieżowej i juniorów 13 zgrupowań i 381 osobodni;
- w tabeli nr 8 wykazano zgrupowania i osobodni kn przez PZ Łyżwiarstwa Szybkiego w liczbie odpowiednio: 5 i 222 (dotyczy seniorów) oraz 3 zgrupowania i 410 osobodni (dotyczy kadry młodzieżowej i juniorów), natomiast w tabeli nr 19A określono 5 zgrupowań i 200 osobodni seniorów, a juniorów i kadry młodzieżowej 3 zgrupowania i 432 osobodni.

(dowód: akta kontroli str. 198, 199, 217b, 218, 235, 236, 242)

Dyrektor wyjaśnił, że różnica w ilości zgrupowań pomiędzy danymi zamieszczonymi w tab. nr 8, a tab. nr 19A wynika z tego, że było to jedno z pierwszych sporządzonych sprawozdań tego typu. Wyjaśnił także, iż zgrupowania kn seniorów, młodzieży i juniorów były łączone,

²⁴ Dane pochodzą z tabeli nr 7 „Poziom wykorzystania poszczególnych obiektów”, będącej częścią „sprawozdania z COS-OPO z działalności podstawowej i innej niż podstawowa” za lata 2014-2016.

dlatego też w takich przypadkach może zdarzyć się mylne zakwalifikowanie uczestników zgrupowania.

(dowód: akta kontroli str. 871-874)

Wykorzystanie obiektów sportowych OPO w sportach zimowych przez wszystkich użytkowników na cele sportowe i komercyjne, liczone wskaźnikiem osobowejść w latach 2014-2016 przedstawiało się następująco:

- na skoczniach narciarskich wskaźnik osobowejść za lata 2014-2015 wyniósł odpowiednio 840 i 2.783, nie uzyskując w tych latach wskaźnika na cele komercyjne, za rok 2016 r. osiągnięto wskaźnik 2.558, w tym na cele komercyjne 385 (15,1%),
- na trasach biegowych wskaźnik osobowejść za rok 2014 wyniósł 4.031, w tym na cele komercyjne 690 (17,1%); za lata 2015 i 2016 wyniósł ogółem odpowiednio 2.322 i 5.146, w tym na cele komercyjne 294 (12,7%) i 799 (15,2%);
- na torze lodowym/lodowisku²⁵ wskaźnik osobowejść za rok 2014 wyniósł 13.582, w tym na cele komercyjne 7.445 (54,8%); za rok 2015 i 2016 wyniósł odpowiednio 16.672 i 16.844, w tym na cele komercyjne 9.359 (56,1%) i 11.101 (65,9%).

(dowód: akta kontroli str. 205, 216a, 241)

Zawodnicy kn mieli nieograniczony dostęp do obiektów sportowych wykorzystywanych komercyjnie. Trening na lodowisku możliwy był przez cały dzień funkcjonowania obiektu, przy sprzyjających warunkach atmosferycznych. Treningi na torze lodowym odbywały się, ze względu na procesy technologiczne, w godzinach 9⁰⁰-11³⁰ oraz 16⁰⁰-17³⁰. Treningi na trasach narciarskich odbywały się od godziny 7⁰⁰, w zależności od panujących warunków atmosferycznych. Liczba godzin zapotrzebowania pzs była ustalana na bieżący tydzień treningowy w każdy poniedziałek, w obecności trenerów przebywających w danym terminie w OPO.

Dyrektor OPO wyjaśnił, że w trakcie tygodnia możliwe są dodatkowe modyfikacje i zmiany grafików bezpośrednio na obiektach sportowych.

(dowód: akta kontroli str. 46, 48-53)

W OPO obowiązywała Strategia marketingowa COS, wprowadzona zarządzeniem dyrektora COS z 30 maja 2014 r.²⁶, w której określono:

- a) słabe strony, do których zaliczono m.in.: rosnące koszty utrzymania; „skostniałą strukturę”; niedopasowany program księgowy do prowadzenia nawet prostych zestawień statystycznych dla potrzeb marketingu; zbyt małe zaangażowanie w badania marketingowe; słabo rozwiniętą bazę informatyczną, brak zintegrowanego systemu zarządzania marketingiem, sprzedażą i obsługą klienta; brak analiz; małą ilość programów i akcji promocyjnych;
- b) upatrywanie szans m.in. poprzez rozbudowę i modernizację posiadanej bazy obiektów sportowych i hotelowych; wprowadzenie narzędzi marketingowych;
- c) nadrzędne cele w działalności m.in. poprzez zapewnienie maksymalnego obłożenia bazy sportowej i noclegowej.

(dowód: akta kontroli str. 838-858)

W okresie od 1 kwietnia 2014 r. do 1 lipca 2015 r. oraz od 1 sierpnia 2016 r. do 30 października 2016 r. żadnej osobie w OPO nie powierzono zadań związanych z działalnością marketingową. Zadania te od 2 lipca 2015 r. do 31 lipca 2016 r. powierzono osobie zatrudnionej na stanowisku specjalisty ds. promocji i marketingu, zaś od 1 listopada 2016 r. firmie zewnętrznej, za zgodą COS i na podstawie umowy zawartej na okres do 31 października 2017 r.²⁷. W umowie określono zakres usług związanych z działalnością

²⁵ Kontroler wykazał liczbę osobowejść toru lodowego i lodowiska łącznie, gdyż za 2016 r. OPO nie wykazywał danych w rozbiu na lodowisko i tor lodowy.

²⁶ Strategia marketingowa została wprowadzona zarządzeniem nr 21/2014 dyrektora COS z 30 maja 2014 r.

²⁷ Prowadzenie usług marketingowych w okresie od 1 listopada 2016 r. do 31 października 2017 r. Dyrektor OPO zlecił umową z 28 października 2016 r. firmie pn. MEDIO-PRESS w Szczyrku

marketingowo-reklamową²⁸ i z działalnością medialną²⁹ oraz, że zleceniobiorca będzie się rozliczał miesięcznie, na podstawie wystawionej faktury. Zleceniobiorca nie był zobowiązany do przedkładania jakichkolwiek sprawozdań z realizacji powierzonych mu zadań.

Zadania, przypisane zakresem obowiązków ww. specjalisty ds. promocji i marketingu oraz ww. umową, były zbieżne z określonymi zarządzeniem dyrektora COS w sprawie wprowadzenia strategii marketingowej³⁰, z tym, że w umowie określały węższy zakres niż w zakresie obowiązków – np. umowa nie zobowiązywała do: wykonywania analizy, wykazów i sprawozdań z zakresu realizowania zadań marketingowych i promocyjnych; zbierania opinii na temat aktualnego stanu wdrażania rozwiązań; prowadzenia nadzoru nad przestrzeganiem jednolitego wizerunku marketingowego OPO; uczestniczenia w targach branżowych; nadzorowania i koordynowania całokształtu procesów marketingowych mających na celu zwiększenie sprzedaży; zbierania opinii na temat aktualnego stanu wdrażanych rozwiązań, opracowywania projektów strategii marketingowych oraz planowania marketingowego; prowadzenia analiz marketingowych i promocyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 153, 161, 169, 162, 174, 264)

Dyrektor OPO wyjaśnił, że:

- w latach 2014-2015 OPO wykonywał działania marketingowe powierzone z COS. W okresie od 1 sierpnia 2016 r. do 30 października 2016 r. zadania w tym zakresie zostały powierzone „ustnie” zastępcy kierownika Działu Sportu i były wykonywane zgodnie z założeniami COS;
- firmie MEDIO-PRESS zostały zlecone kompleksowe usługi w zakresie obsługi marketingowej, medialnej i promocji OPO, w tym zakres obowiązków, które wykonywał pracownik Ośrodka. Dokładny kształt działań marketingowych ww. firma wykonuje na podstawie strategii COS;
- firma MEDIO-PRESS przygotowuje wszelkie sprawozdania i analizy dotyczące bieżącej działalności marketingowej i promocyjnej, po otrzymaniu ustnego polecenia z OPO oraz w przypadku zapytań z COS.

(dowód: akta kontroli str. 672-673, 675, 676)

W latach 2014-2017 OPO prowadził działania wiążące się z określonymi ww. strategią marketingową, w tym na rzecz zwiększenia wykorzystania bazy sportowej, poprzez:

- a) realizację zadań inwestycyjnych polegających m.in. na: zakończeniu w 2016 r. budowy hali sportowej wielofunkcyjnej, rozbudowie w latach 2016 i 2017 skoczni Wielka Krokiew, rozpoczęciu w 2015 r. (i kontynuowaniu) rozbudowy tras narciarskich oraz przebudowy technologii basenowej i pomieszczeń podbasenia;
- b) udostępnienie w grudniu 2016 r., bez ograniczenia czasowego, dla PZN i dostosowanie do potrzeb tego Związku „przewiązki”, jako salki do treningu specjalistycznego dla zawodników kadry PZN w konkurencji skoki narciarskie i kombinacja norweska wraz z wyposażeniem. Dyrektor OPO wyjaśnił, że w tym celu zakupiono specjalistyczny sprzęt oraz przystosowano podłogę sali na potrzeby treningu imitującego najazd.

W latach 2015 i 2016 działania OPO skutkowały: zwiększeniem, w porównaniu do roku 2014: przychodów własnych oraz większego wykorzystania bazy sportowej.

(dowód: akta kontroli str. 506-509, 182, 183, 186, 262, 264, 265, 672, 675, 153, 161, 169, 170)

OPO stworzyła warunki do promocji zdrowia oraz do udzielania świadczeń zdrowotnych, świadcząc usługi z zakresu fizjoterapii w obrębie odnowy biologicznej. W tym zakresie w OPO funkcjonowała: fizjoterapia, kinezyterapia, hydroterapia, krioterapia, masaż leczniczy. Stopień realizacji tych świadczeń, mierzony wskaźnikiem osobowejś, w 2014 r. wynosił ogółem 14.060, zaś w latach 2015 i 2016 odpowiednio 12.804 (91,1%) i 12.487

²⁸ W zakresie działalności marketingowo-reklamowej umową zlecono: organizowanie akcji promocyjnych, sprzedaż powierzchni reklamowych, proponowanie nowych form reklamowych, pozyskiwanie nowych partnerów i sponsorów oraz pozyskiwanie grup sportowych

²⁹ W zakresie działań medialnych umową zlecono: prowadzenie dwóch stron internetowych OPO z aktualizacją dotyczącą tras narciarskich minimum trzy razy w każdym tygodniu podczas sezonu narciarskiego, organizację kontaktów z mediami, działania w mediach społecznościowych – Facebook, otwarcie i aktualizację kanału na youtube z bieżącymi materiałami i relacjami z tras narciarskich, współpracę medialną z redakcjami gazet, portali, telewizji, nadzorowanie działalności biura prasowego, współpracę z regionalnym portalem internetowym ze szczególnym uwzględnieniem portalu o tematyce sportowej.

³⁰ Zarządzenie nr 21/2014 dyrektora COS z 30 maja 2014 r.

(88,8%), w tym w latach 2015 i 2016, w porównaniu do roku 2014 największe różnice w liczbie osobowejść wystąpiły:

- przy korzystaniu z kinezyterapii – liczba uległa zwiększeniu z 1.287 do 1.880 w 2015 r. i 1833 w 2016 r.,
- przy korzystaniu z hydroterapii – liczba uległa zmniejszeniu z 5.383 do odpowiednio 5.172 i 4.321,
- przy korzystaniu z sauny – liczba uległa zmniejszeniu z 4.857 do 4.088 i 3.776,
- przy korzystaniu z krioterapii, która w 2014 r. wynosiła 1.354, a w latach 2015 i 2016 odpowiednio 611 i 1.517.

(dowód: akta kontroli str. 182,183, 186, 187, 205, 216a, 241)

Dyrektor OPO wyjaśnił, że o zapotrzebowaniu na zabiegi z zakresu sauny bądź hydroterapii decyduje trener i program przygotowania fizycznego. Wyjaśnił także iż na spadek osobowejść z zakresu sauny i hydroterapii miał wpływ wzrost zainteresowania zabiegami z zakresu krioterapii.

(dowód: akta kontroli str. 672, 676)

OPO nie zapewniał na miejscu badań medycznych i diagnostycznych kn – nie posiada umowy z podmiotem zewnętrznym na wykonywanie świadczeń w tym zakresie.

Dyrektor OPO wyjaśnił, że Ośrodek ten umożliwia korzystanie z pomieszczeń w odnowie biologicznej do przeprowadzenia ww. badań przez Instytut Sportu, własny personel medyczny zawodników kn przebywających na zgrupowaniach oraz przez kontrolę antidopingową

(dowód: akta kontroli str. 182, 183, 186)

Wydatki ponoszone przez OPO na utrzymanie i zarządzanie obiektami sportowymi w 2014 r. wyniosły (bez kosztów ogólnych i kosztów amortyzacji) 6.069.778 zł, zaś w latach 2015 i 2016 wzrosły do kwoty odpowiednio 6.423.435 zł (wzrost o 5,8%) i 7.394.149 zł (wzrost o 21,8%), w tym 6.964.469 zł bez kosztów dotyczących hali wielofunkcyjnej oddanej do użytku w 2016 r. (wzrost o 14,7%), w I półroczu 2017 r. koszty wyniosły 3.701.885 zł.

W ww. kwotach wydatki na utrzymanie i zarządzanie obiektami sportów zimowych stanowiły 2.980.339 zł, a w kolejnych dwóch latach (2015 i 2016) wzrosły odpowiednio do 3.169.518 zł (wzrost o 6,35%) i 3.404.064 zł (wzrost o 14,2%), w tym koszty dotyczące utrzymania i zarządzania:

- torem lodowym w 2014 r. wyniosły 865.806 zł, zaś w latach 2015-2017 wskaźnik procentowy tych kosztów w porównaniu do roku 2014 wynosił odpowiednio: 88%, 94,8%, 38,8%,
- trasami biegowymi w 2014 r. wyniosły 127.948 zł, zaś w latach 2015-2017 wskaźnik procentowy tych kosztów w porównaniu do roku 2014 wynosił odpowiednio: 110,5%, 153,7%, 67,6%,
- wielką skocznią w 2014 r. wyniosły 1.390.904 zł, zaś w latach 2015-2017 wskaźnik procentowy tych kosztów w porównaniu do roku 2014 wynosił odpowiednio: 121,2%, 108,3%, 63,5%,
- zespołem Średniej Krokwi w 2014 r. wyniosły 572.684 zł, zaś w latach 2015-2017 wskaźnik procentowy tych kosztów w porównaniu do roku 2014 wynosił odpowiednio: 98,1%, 150,4%, 60,1%,
- kolei linowej na Nosalu w 2014 r. wyniosły 22.996 zł, zaś w latach 2015-2017 wskaźnik procentowy tych kosztów w porównaniu do roku 2014 wynosił odpowiednio: 85,3%, 85,3%, 42,6% (koszty na tym obiekcie dotyczyły polisy ubezpieczeniowej oraz podatku od nieruchomości).

(dowód: akta kontroli str. 737-755)

Znaczny wzrost kosztów w latach 2015 i 2016 (powyżej 5%), w porównaniu do roku 2014, dotyczył tras biegowych i wielkiej skoczni, zaś koszty związane z zespołem Średniej Krokwi zwiększyły się w 2016 r. Dyrektor OPO wyjaśnił, że nieosiągnięcie zakładanego ograniczenia kosztów zostało spowodowane przede wszystkim wzrostem kosztów wynagrodzeń (w 2015 r. i 2016 r. zatrudniono dodatkowo trzy osoby oraz wzrosło wynagrodzenie – przeciętnie o około 9% w 2015 r. i 29% w 2016 r.), wzrostem kosztów

energii (w stosunku do roku 2014, o około 10%.) oraz wzrostem kosztów remontu (związanej z koleją linową w zespole Średniej Krokwi).

(dowód: akta kontroli str. 859, 860, 862)

W 2014 r. nie zrealizowano zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa skoczni K-85, K-65, K-30, K-15 – wykonanie dokumentacji projektowej” o wartości 880.000 zł, zaplanowanej przez COS do sfinansowania ze środków dotacji z budżetu państwa.

Pismami z 2 lipca 2014 r. oraz z 16 czerwca 2015 r. dyrektor OPO zwrócił się do dyrektora COS o podjęcie decyzji o rezygnacji z wykonania zaplanowanej dokumentacji na ww. zadanie i przeniesienie przyznanej kwoty dotacji do wykorzystania w 2015 r., a następnie w 2016 r. Prośbę dyrektor OPO uzasadnił tym, że pomimo podjęcia „całej serii działań proceduralnych, związanych z przygotowaniem ścieżki do stworzenia dokumentacji dla przebudowy kompleksu Średniej Krokwi, wobec przyczyn nie leżących po stronie OPO, inwestycja w 2014 r. i 2015 r. nie jest możliwa do zrealizowania w pełnym zakresie.”

W pismach tych dyrektor OPO podkreślił, że:

- bezpośrednim powodem braku możliwości rozpoczęcia inwestycji w 2014 r. jest brak zgody TPN i jego ciała opiniodawczego, tj. Rady Naukowej,
- według stanu na dzień 16 czerwca 2015 r. nie ma możliwości rozpoczęcia realizacji przedmiotowej inwestycji w sposób gwarantujący uzyskanie jednoznacznej pewności uzyskania w 2015 r. decyzji pozwolenia na budowę. Po wielu negocjacjach udało się, w dniu 22 maja 2015 r., zawrzeć umowę użyczenia nieruchomości z TPN dla obszaru obejmującego m.in. Średnią Krokiew. W przedmiocie jednej działki, o pow. 0,1282 ha, OPO zwrócił się do TPN z wnioskiem o przeprowadzenie klasyfikacji dla tego obszaru, które jest niezbędne z uwagi na konieczność złożenia wniosku o ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego dla przedmiotowej powierzchni, gdzie nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Dyrektor OPO wyjaśnił ponadto, że dla ww. inwestycji Ośrodek posiada decyzję środowiskową³¹ oraz decyzję o ustaleniu lokalizacji³². Nadal jednak nieuregulowany jest stan prawny dwóch działek.

12 maja 2017 r. OPO zwrócił się do wszystkich 42 spadkobierców o wyrażenie zgody na dysponowanie posiadaną przez nich częścią nieruchomości na cele budowlane, poprzez zawarcie umowy dzierżawy na okres 20 lat, bądź sprzedaż na rzecz OPO. Do dnia kontroli (14 listopada 2017 r.) otrzymano dziewięć odpowiedzi wyrażających zgodę na sprzedaż i jedną zgodę na dzierżawę.

(dowód: akta kontroli str. 347-364, 655-667, 668, 669)

W latach 2014-2016 na zespół Średniej Krokwi OPO poniósł wydatki inwestycyjne w wysokości odpowiednio: 36.955 zł³³, 1.460 zł i 107 zł – razem 38.522 zł (w I półroczu 2017 r. wydatków inwestycyjnych nie ponoszono). W 2015 r. wydatek poniesiono za wykonanie mapy do wniosku „ULICP” dotyczącego przebudowy zespołu Średniej Krokwi, zaś w 2017 r. wydatek dotyczył opłaty za wydanie decyzji lokalizacji inwestycji pn. „Przebudowa skoczni K-88, K-65, K-35 i K-15”.

W dokumencie pn. „Plan inwestycji COS ze środków FRKF przewidzianych do realizacji od 2016 r.” – w hierarchii ważności, zadanie pn. „Przebudowa skoczni K-88, K-65, K-35 i K-15 wraz z infrastrukturą towarzyszącą” zostało uwzględnione do realizacji po roku 2017 r., bez określenia terminu realizacji.

(dowód: akta kontroli str. 352-354, 651-653)

W okresie objętym kontrolą nie funkcjonowała trasa narciarska do slalomu i giganta na Nosalu w Zakopanem.

W dokumencie pn. „Plan inwestycji COS ze środków FRKF przewidzianych do realizacji od 2016 r.” – w hierarchii ważności na lata 2016-2017 uwzględniono zadanie pn. „Kolej linowa

³¹ Decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach Burmistrz Miasta Zakopane wydał 14 sierpnia 2015 r.

³² Decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego Burmistrz Miasta Zakopane wydał 13 czerwca 2016 r.

³³ W 2014 r. wydatki przeznaczono na konsultacje, wykonanie koncepcji wpasowania poziomego i pionowego skoczni, opracowanie korekty profilu rozbiegu i progu, usługi geologiczne, wykonanie projektu koncepcyjnego oświetlenia skoczni, wykonanie karty informacyjnej przedsięwzięcia, wizje lokalna w kompleksie skoczni, doradztwo specjalistyczne i konsultacje w zakresie przebudowy skoczni, wykonanie wizualizacji koncepcji wpasowania na kompleksie skoczni, wykonane zaktualizowanej mapy sytuacyjno-wysokościowej dla celów projektowych przebudowy zespołu skoczni, opłatę skarbową.

na Nosal wraz z wodociągiem". Do czasu niniejszej kontroli nie przystąpiono do realizacji ww. zadania.

(dowód: akta kontroli str. 347, 349, 350, 352)

Dyrektor OPO wyjaśnił, że:

- w rejonie stoku narciarskiego Nosal OPO nie posiada żadnych nieruchomości gruntowych, a jedynie elementy infrastruktury technicznej. Stok narciarski w części górnej, której możliwość użytkowania jest tylko poprzez kolej linowo-krzeselkową, nie użytkuje się od sześciu sezonów. Stan techniczny urządzeń nie spełnia wymogów stawianych przez Transportowy Dozór Techniczny oraz Urząd Dozoru. Kolej linowa jest sprawna, jednak transport ludzi z racji braku spełnienia przepisów technicznych i bezpieczeństwa, jest niemożliwy;
- grunty znajdujące się w obrębie stoku narciarskiego, powyżej pierwszej podpory kolei linowo-krzeselkowej, są własnością TPN, a koszt dzierżawy działek wynosił około 60.000 zł rocznie,
- samodzielne funkcjonowanie stoku, nawet po dokonaniu dzierżawy działek od TPN oraz ewentualnym wykonaniu nowej kolejki, jest niemożliwe, gdyż cały wybieg stoku wraz z dolną stacją kolejki jest w posiadaniu osoby fizycznej, zgodnie z wyrokiem sądu z 23 czerwca 2004 r.,
- instalacja wodna w obrębie stoku znajduje się, w niektórych miejscach, na działkach prywatnych, co może w przyszłości powodować ewentualne roszczenia właścicieli gruntów.

Powyższe problemy związane ze sprawami własnościowymi, jak wyjaśnił dyrektor OPO, powodują, że inwestowanie na terenach nie będących własnością Ośrodka, jest zadaniem trudnym i ryzykownym.

(dowód: akta kontroli str. 347, 349, 350)

W okresie objętym kontrolą lodowisko w OPO nie było wykorzystywane przez zawodników kn w hokeju na lodzie, łyżwiarstwie figurowym, curlingu. Dyrektor wyjaśnił, że przyczyną takiego stanu było nieposiadanie przez OPO odpowiedniej infrastruktury do uprawiania ww. dyscyplin.

Tor lodowy był wykorzystywany przez kn w łyżwiarstwie szybkim w latach 2014-2017 (I półrocze) w liczbie zawodników odpowiednio: 150, 166, 976 i 689.

(dowód: akta kontroli str. 347, 350)

Obiekty sportowe sportów zimowych OPO nie były wydierżawiane i wynajmowane na rzecz innych podmiotów. Obiekty były natomiast – jak wyjaśnił dyrektor OPO – oddawane do wykorzystania dla pzs i innych podmiotów działających w zakresie kultury fizycznej na potrzeby szkolenia sportowego, przeprowadzania zawodów oraz organizatorom imprez sportowych na czas ich przeprowadzania – np. Puchar Świata w skokach narciarskich. Dyrektor wyjaśnił ponadto, że umowy najmu i dzierżawy, zawierane na okres głównie do jednego roku oraz do trzech lat, dotyczyły w szczególności powierzchni reklamowych na obiektach, powierzchni użytkowej pomieszczeń (głównie w budynkach infrastruktury towarzyszącej - zaplecze), części powierzchni nieruchomości (gruntów).

(dowód: akta kontroli str. 347, 351)

W okresie objętym kontrolą w OPO nie wykorzystywano obiektów sportowych zimowych do szkolenia centralnego i stacjonarnego przez Polski Związek Bobslei i Skeletonu, gdyż – jak wyjaśnił Dyrektor OPO – Ośrodek nie dysponuje zimowymi obiektami sportowymi typu tor saneczkowy, strzelnica itp.

(dowód: akta kontroli str. 347, 351)

Do kontroli wybrano dwa obiekty OPO do uprawiania sportów zimowych, tj. obiekty zespołu Średniej Krokwi oraz „Tor lodowy z lodowiskiem i maszynownią”. Obiekty te były poddane corocznie okresowej ocenie technicznej sprawności i wartości obiektu zgodnie z art. 62 pkt 1 ustawy Prawo budowlane oraz okresowej, co najmniej raz na 5 lat, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, estetyki obiektu budowlanego oraz jego otoczenia, zgodnie z art. 62 pkt 2 ww. ustawy. Ostatnie trzy okresowe oceny techniczne zostały przeprowadzone: 26 listopada 2015 r.,

21 listopada 2016 r. i 13 listopada 2017 (przegląd pięcioletni)³⁴. W protokołach przeglądu tych obiektów zawarto ocenę, w tym:

1. w ocenie obiektu „Zespół Średniej Krokwi”³⁵, dokonanej:
 - w listopadzie 2016 r. określono, że stan techniczny tego obiektu jest „średni”³⁶. Poszczególne obiekty wymagają wykonania prac naprawczych i konserwacyjnych (stwierdzono m.in.: korozję elementów stalowych wieży sędziowskiej, barierek, poręczy, masztów; brak elementów drewnianych band na zeskoku; uszkodzoną stolarkę okienną i drzwiową oraz ogrodzenie z elementów drewnianych; uszkodzenia elementów betonowych konstrukcji zeskoku skoczni K-85). W protokole zaznaczono, że: obiekt kwalifikuje się do dalszego użytkowania po zakończeniu prac remontowych kolei linowej; w czasie wizji na obiekcie trwały prace remontowe kolejki i kolej była wyłączona z eksploatacji;
 - w listopadzie 2017 r. określono, że zalecany poprzednimi kontrolami zakres robót nie został zrealizowany i do wykonania pozostaje: naprawa uszkodzonych (spękanych) elementów betonowych oraz okładziny zeskoku skoczni; naprawa uszkodzeń i spękań na elewacji budynku gospodarczego; naprawa uszkodzonych elementów drewnianych i stalowych wieży trenerskiej; likwidacja korozji stalowych elementów wieży sędziowskiej oraz schodów i barierek platformy trenerskiej oraz wieży sędziowskiej; naprawa nierównej powierzchni schodów technicznych wzdłuż zeskoku. W protokole zaznaczono także, iż wszystkie ww. zalecenia są sugerowanymi i nie istnieje konieczność ich wykonania ze względu na bezpieczeństwo konstrukcji obiektu, osób i środowiska, a jedynie ze względu na poprawę jego stanu technicznego i zatrzymania procesu jego degradacji. W protokole brak było odniesienia do stanu technicznego kolei linowej;
- b) w ocenie obiektu „Tor lodowy z lodowiskiem i maszynownią”, dokonanej:
 - w listopadzie 2016 r. określono, że jego stan techniczny nie zagraża bezpieczeństwu użytkowników i kwalifikuje się do dalszego użytkowania. W protokole zaznaczono, że należy wykonać remont schodów terenowych – ich uszkodzenie stwierdzono na skarpie od strony południowej torów;
 - w listopadzie 2017 r. określono, że w wyniku kontroli tego obiektu zaleca się: likwidację spękań i zarysowań tynków elewacji maszynowni; likwidację ubytków powłoki malarskiej na stolarce okiennej i drzwiowej; likwidację uszkodzenia pokrycia dachu; impregnację desek elewacyjnych; likwidację ognisk korozji elementów stalowych oraz naprawę schodów terenowych – okładzin kamiennych i betonowych. W protokole zaznaczono, że nie stwierdzono zagrożeń dla ludzi lub mienia.

Przeprowadzano także okresową kontrolę przewodów kominowych w budynku maszynowni toru i lodowiska oraz w pawilonie szatniowym przy zespole skoczni średnich, nie stwierdzając nieprawidłowości³⁷.

(dowód: akta kontroli str. 775-837)

20 grudnia 2017 r. kontroler przeprowadził oględziny Toru lodowego z lodowiskiem oraz Zespołu Średniej Krokwi, stwierdzając, że:

- a) Spośród czterech skoczni wchodzących w skład zespołu Średniej Krokwi w czasie oględzin (godz. 15³⁰-15⁴⁵) były wykorzystywane dwie, tj. K-15 i K-35. Na skoczni K-35 i K-15 odbywały się treningi dzieci pod opieką trenerów. Po oddaniu skoków przez ww. zawodników, zmierali oni pieszo (po schodach) w górę skoczni – na próg startowy. Kolej linowa w czasie oględzin nie funkcjonowała. Dyrektor OPO wyjaśnił, że kolej linowa jest tak przystosowana, aby mogli z niej korzystać wyłącznie osoby/zawodnicy skaczący na skoczni K-85 i K-65, natomiast zawodnicy skaczący na skoczniach K-15 i K-35 na górną jej część wychodzą po schodach pieszo. Skocznia K-30 posiadała oświetlenie elektryczne, natomiast K-15 oświetlenia nie posiadała. W czasie treningu

³⁴ W latach 2015 i 2016 przeglądu dokonała firma pn. „STAMBUD – Usługi Projektowe – Kosztorysy Budowlane, Orzeczenia, Opinie, Nadzór Budowlany Stanisław Leśko” z Żywca, uprawnienia budowlane 6/93-BB, SLK/BO/0472/01, zaś w 2017 r. firma „ZRB BUDPOL – Malesa Krzysztof z Mińska Mazowieckiego, posiadający uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej.

³⁵ W skład zespołu Średniej Krokwi wchodzi cztery skocznie narciarskie: K-85, K-65, K-35, K-15 oraz wieża sędziowska, trybuny ziemne i kolej linowa.

³⁶ Ocena w skali 5-stopniowej, tj.: dobry, zadawalający, średni, lichi, zły.

³⁷ Ostatni raz kontrolę przewodów kominowych przeprowadzono 4 października 2017 r.

następował zmrok. Dyrektor OPO wyjaśnił, że w ramach planowanej modernizacji zespołu Średniej Krokwi, przewidziane jest wykonanie m.in. oświetlenia. Wyjaśnił także, iż na prośbę trenerów Ośrodek zamontuje do końca 2017 r., na skoczni K-15, oświetlenie na słupach i masztach. Pozostałe dwie skocznie K-65 i K-85 w czasie oględzin były naśnieżane przy pomocy armatek.

(dowód: akta kontroli str. 1025)

2. Tor lodowy z lodowiskiem usytuowany jest w tzw. kompleksie obiektów sportowych w zespole II.

W dniu oględzin tor ten posiadał pokrywę lodową umożliwiającą przeprowadzanie zawodów i treningów. Pokrywą lodową posiadało także lodowisko. Dyrektor OPO wyjaśnił, że na torze lodowym w dniu dzisiejszym odbyły się oraz w dniu jutrzejszym odbędą się międzynarodowe zawody „Tatra Kop”.

Tor lodowy z lodowiskiem nie posiadał zadaszenia. Jego brak – jak wyjaśnił dyrektor OPO – ma istotne znaczenie w przygotowaniu i użytkowaniu tego obiektu w przypadku niesprzyjających warunków atmosferycznych (dodatnich temperatur, opadów śniegu i deszczu, wiatru). Dyrektor wyjaśnił także, iż w planach na najbliższe lata nie zakłada się inwestycji związanych z zadaszeniem tego obiektu.

(dowód: akta kontroli str. 1025-1026)

W okresie objętym kontrolą dla każdego obiektu OPO prowadził „Książkę obiektu budowlanego”, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego³⁸.

(dowód: akta kontroli str. 803-809, 826-834)

NIK w czerwcu 2013 r. przeprowadziła w OPO kontrolę w zakresie działalności OPO. W wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do dyrektora OPO wnioskowano o:

- 1) zintensyfikowanie działań promocyjnych i marketingowych w celu większego wykorzystania bazy hotelowej i sportowej,
- 2) podjęcia działań zmierzających do uruchomienia systemu elektronicznego rezerwacji we wszystkich obiektach sportowych Ośrodka, w celu poprawy efektywności jego działania.

Niniejsza kontrolą stwierdzono zwiększenie wykorzystania bazy hotelowej i sportowej w latach 2015-2017. Wykorzystanie bazy noclegowej wzrosło z 32.598 osobodni w 2014 r. do 36.170 w 2016 r. i 18.388 osobodni w I półroczu 2017 r.

OPO zaplanował poszerzenie bazy noclegowej o 93 miejsca noclegowe, planując w 2018 r. realizację inwestycji pn. „Przebudowa i rozbudowa budynku administracyjno-socjalnego i przebudowa warsztatów technicznych wraz z infrastrukturą towarzyszącą”. W tym celu w grudniu 2017 r. ogłoszono przeprowadzenie postępowania na realizację zadania.

(dowód: akta kontroli str. 205, 241, 276, 276, 292)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. OPO niezetelnie oraz z naruszeniem przepisów o dozorcze technicznym przeprowadził remont kolei linowej zespołu Średniej Krokwi, dopuszczając do realizacji prac remontowych i modernizacyjnych tej kolei, bez uzgodnienia warunków technicznych z TDT.

Stwierdzono, że kolej linowa zespołu Średniej Krokwi (dla 4 skoczni narciarskich) nie funkcjonuje od grudnia 2013 r., tj. od 4 lat. Na ekspertyzę i remont kolei linowej wydatkowano 175.479 zł, pomimo uznania już w 2014 r. przez poprzednie kierownictwo OPO przeprowadzenie prac remontowych za niezasadne z uwagi na planowaną przebudowę zespołu „Średniej Krokwi” wraz z infrastrukturą towarzyszącą, co w ocenie NIK było działaniem nieefektywnym i niegospodarnym. W trakcie tych działań nie przestrzegano zaleceń TDT oraz nie uzgadniano z nim dokumentacji technicznej.

(dowód: akta kontroli str. 34, 36, 353-364, 651-654, 729, 730, 1025, 1026, 1288-1318, 1326-1332, 1193-1282)

³⁸ Dz. U. Nr 120, poz. 1134.

Dyrektor OPO wyjaśnił, że kolej nie została uruchomiona, gdyż trwają procedury odbiorowe, których stroną jest TDT oraz wykonawca remontu (MOSTOSTAL Zabrze). Obecnie wykonawca oczekuje na wydanie decyzji o uruchomieniu i zezwoleniu na eksploatację kolei linowej.

(dowód: akta kontroli str. 879-882, 1025, 1026, 1034-1038)

W związku z nieuruchomieniem po przeprowadzonym remoncie kolei linowej, Delegatura NIK w Krakowie zwróciła z się do TDT- Oddziału Terenowego w Krakowie³⁹ o informację w powyższej sprawie. Z informacji TDT wynika, że OPO jako inwestor naprawy i modernizacji kolei linowej naruszył zapisy ustawy z 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym⁴⁰ poprzez:

- nieprzeprowadzenie zaleconych przez TDT badań nieniszczących kolei linowej po awarii, do której doszło w grudniu 2013 r.;
- nieopracowanie na podstawie ww. badań nieniszczących dokumentacji naprawy kolei linowej, a tym samym nie uzgodnienie jej z TDT;
- pozwolenie na wykonywanie naprawy kolei linowej bez dokumentacji technicznej uzgodnionej z TDT;
- wyrażenie zgody na „daleko idącą modernizację” kolei linowej bez uzgodnionej dokumentacji technicznej z TDT i bez udziału jednostki notyfikowanej, która powinna dokonać oceny zgodności z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/9/WE z dnia 20 marca 2000 r. odnoszącą się do urządzeń kolei linowych przeznaczonych do przewozu osób dla nowych podsystemów kolei linowej.

OPO dopuścił się ww. nieprawidłowości, co wskazał TDT, nie przestrzegając przepisów:

- § 6 ust. 3 rozporządzenia z 11 grudnia 2003 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla kolei linowych przeznaczonych do przewozu osób, który stanowi, że projekty modernizacji charakterystyki pracy kolei linowych lub podsystemów mające wpływ na całe urządzenie powinny spełniać zasadnicze wymagania oraz powinny być zgodne z normami zharmonizowanymi;
- ustawy o dozorze technicznym, w tym art. 17 ust. 1, który stanowi, że naprawiający zobowiązany jest do uzgodnienia naprawy z organem właściwym jednostki dozoru technicznego.

(dowód: akta kontroli str. 1193-1282, 1025, 1026)

Powyższe nieprawidłowości znajdują potwierdzenie w pismach kierowanych przez TDT do wykonawcy prac remontowych (MOSTOSTALU Zabrze) oraz OPO. Na uwagę zasługuje przy tym pismo TDT z 13 kwietnia 2017 r.⁴¹, w którym TDT:

- podkreśla, że naprawa kolei linowej przebiegała bez szczegółowych badań, które miały być podstawą do przygotowania rzetelnej technologii naprawy ww. urządzenia;
- stwierdza, że po przeprowadzonej analizie notatki z 4 kwietnia 2017 r. z wizji lokalnej na Średniej Krokwi, przy współudziale przedstawicieli COS, AGH i TDT, mające na celu stwierdzenie zakresu wykonanych badań i prac, jak i w oparciu o ustne wyjaśnienia osób uczestniczących w spotkaniu, przeprowadzone przez wykonawcę prace zostały wykonane bez uprzedniego uzgodnienia dokumentacji technologii naprawy. TDT stwierdza także, że wykonane prace przez MOSTOSTAL Zabrze w oparciu o ekspertyzę techniczną sporządzoną na podstawie niepełnych badań, nieposiadającą akredytacji „PCA” oraz TDT w ramach przyjętych metod badawczych nie daje całkowitej pewności, że przedstawiany zakres naprawy jest wystarczający;
- określił niezbędne do wykonania badania wskazane w ekspertyzie AGH i na ich podstawie dokonać weryfikacji założeń ekspertyzy technicznej oraz zaproponowanych w niej czynności naprawczych.

(dowód: akta kontroli str. 1194-1282 1286, 1287, 1346)

Według wyjaśnień byłego dyrektora OPO (pełniącego funkcję w okresie od 1 maja 2013 r. do 22 marca 2016 r.) TDT wskazał, że na podstawie zaleceń TDT OPO sporządził w 2014 r. powołaną powyżej ekspertyzę z 7 marca 2014 r. Realizowane wówczas przez OPO

³⁹ Działając na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f oraz art. 40 ust. 7 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2017 r., poz. 524).

⁴⁰ Dz. U. z 2017 r. poz. 1040 ze zm., dalej: ustawa o dozorze technicznym.

⁴¹ Z potwierdzenia odbioru wynika, że pismo to OPO otrzymał 18 kwietnia 2017 r.

działania obejmowały tylko czynności przygotowawcze, a nie wykonanie dokumentacji projektowej naprawy, która wymagałaby uzgodnienia z TDT. Nie przystąpiono do opracowania dokumentacji technicznej naprawy ze względu na wszczęcie w tym okresie działań przygotowawczych, obejmujących modernizację całego kompleksu Średniej Krokwi, w tym budowę nowej kolei linowej. Decyzja o zaniechaniu dalszych działań w zakresie naprawy starego i archaicznego urządzenia była oczywista i w pełni uzasadniona gospodarczo, gdyż – jak wyjaśnił były dyrektor OPO – podjęcie działań mających charakter „reanimacyjny” starego urządzenia kolei linowej było bezcelowe i mogłoby być uznane za niegospodarność i narażenie Ośrodka na wymierne straty finansowe.

(dowód: akta kontroli str. 1325-1332)

Na pytanie kontrolera NIK dlaczego MOSTOSTAL Zabrze wykonał prace remontowe kolei linowej Średnia Krokiew pomimo niezgodnienia z TDT dokumentacji technicznej naprawy tej kolei, Dyrektor OPO (pełniący funkcję od 21 kwietnia 2016 r.) wyjaśnił, że MOSTOSTAL Zabrze prowadził prace niezbędne do wykonania badań w celu oceny stanu technicznego kolei zgodnie ze stanowiskiem TDT przesłanym do MOSTOSTALU, że „należy w pierwszej kolejności dokonać oceny stanu technicznego wszystkich Wyelementów kolei za pomocą badań nieniszczących”.

(dowód: akta kontroli str. 1336, 1338, 1343-)

Na podstawie dokumentacji związanej z przeprowadzeniem remontu kolei linowej NIK stwierdza, że MOSTOSTAL Zabrze nie tylko prowadził prace niezbędne do wykonania badań w celu oceny stanu technicznego kolei linowej Średnia Krokiew, ale także wykonał remont, co potwierdza wniosek o wykonanie, treść faktury i zamieszczony na niej opis oraz protokół odbioru wykonanych robót.

(dowód: akta kontroli str. 728-733)

Zdaniem NIK Dyrektor OPO nie zapewnił właściwego nadzoru nad realizacją remontu kolei linowej, dopuszczając do jego naprawy i prac modernizacyjnych bez uprzedniego uzgodnienia warunków technicznych z TDT. Nierzetelnie przeprowadzony remont skutkował brakiem dopuszczenia do eksploatacji tej kolei od zakończenia remontu (do zakończenia kontroli NIK), tj. ponad półtora roku. W związku z brakiem kolei zawodnicy musieli wychodzić po schodach z nartami. Sytuacja ta spowodowała utrudnienia w treningach skoczków kn, gdyż treningi zamiast na tym obiekcie odbywały się w odległym OPO w Szczyrku. Ponadto w toku kontroli stwierdzono, że przy zapadającym zmroku, na nieoświetlonej skoczni K-15 odbywał się trening trójki dzieci.

2. W lipcu 2017 r. OPO realizował prace modernizacyjne za kwotę 12.300 zł, polegające na poszerzeniu istniejącego fundamentu pod dolną stacją kolei linowej zespołu Średnia Krokiew, pomimo że TDT decyzją nr TDT-416/87/17 z 7 marca 2017 r. nakazał wstrzymanie wszelkich prac modernizacyjnych ww. kolei linowej wykonywanych bez uzgodnionej dokumentacji z TDT (z zaznaczeniem, że powyższe działanie może stanowić naruszenie przepisów, w tym art. 14 ust. 1 ustawy o dozorcze technicznym). Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o dozorcze technicznym, urządzenia techniczne objęte dozorem technicznym, z wyjątkiem urządzeń, o których mowa w art. 15 ust. 1, mogą być eksploatowane tylko na podstawie decyzji zezwalającej na ich eksploatację, wydanej przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego. Osobowe koleje linowe podlegają dozorowi technicznemu na podstawie § 1 pkt 14 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2012 r. w sprawie rodzajów urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu⁴².

(dowód: akta kontroli str. 1196-1203, 1240, 1241, 1292-1307)

Dyrektor OPO - na pytanie dlaczego wykonano ww. prace modernizacyjne (poszerzenie istniejącego fundamentu pod dolną stacją kolei linowej Średnia Krokiew) pomimo wydanej ww. decyzji przez TDT – wyjaśnił, że zgodnie z zaleceniami TDT została wykonana ekspertyza fundamentów, na podstawie której OPO zlecił poszerzenie istniejącego fundamentu.

(dowód: akta kontroli str. 1336, 1338, 1343)

⁴² Dz. U. poz. 1468.

TDT pismem z 13 kwietnia 2017 r. poinformował OPO, że opracowaną przez MOSTOSTAL ekspertyzę należy uzupełnić o ekspertyzę fundamentu podpory nr 6 oraz fundamentu stacji górnej i dolnej i przedłożyć do uzgodnienia.

(dowód: akta kontroli str. 1251, 1252)

Zdaniem NIK Dyrektor OPO nie zapewnił właściwego nadzoru nad naprawą kolei linowej, zlecając i dopuszczając do przeprowadzenia prac modernizacyjnych, pomimo otrzymania decyzji TDT nakazującej wstrzymanie wszelkich prac modernizacyjnych.

3. Udzielając firmie MOSTOSTAL Zabrze zamówienia na wykonanie remontu kolei linowej zespołu Średnia Krokiew na kwotę 143.022 zł, przed udzieleniem zamówienia nie sporządzono wniosku o dokonanie zakupu, który powinien być zaakceptowany przez dyrektora OPO, a z wykonawcą nie zawarto pisemnej umowy. Działania te były niezgodne z procedurą określoną w zarządzeniu nr 54 dyrektora COS z 19 grudnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania zamówień w COS, do których nie stosuje się ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, tj. § 4 ust. 9, 10, 11. Zgodnie z § 4 ust. 9 tego zarządzenia zamówienie udzielane jest po rozpoznaniu rynku, na podstawie zaakceptowanego przez dyrektora COS-OPO, wniosku, według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia. Wniosek o udzielenie przedmiotowego zamówienia został sporządzony dopiero 29 lipca 2016 r., tj. w dniu zakończenia realizacji prac remontowych na podstawie faktury z dnia 29 lipca 2016 r. oraz protokołu odbioru wykonanych robót z dnia 29 lipca 2016 r. Z kolei zgodnie z § 4 ust. 10 i 11 w przypadku zamówienia o wartości przekraczającej kwotę 10.000 zł netto wnioskodawca przygotowuje projekt umowy i przedstawia do podpisu dyrektorowi COS-OPO, a zamówienia na roboty budowlane wymagają zawarcia umowy w formie pisemnej.

Dyrektor OPO wyjaśnił, że:

- firma MOSTOSTAL wyceniła opisany zakres w ofercie z 18 maja 2016 r., określonej na kwotę 148.000 zł, a pismem z 19 maja 2016 r. Dyrektor OPO zlecił ww. firmie wykonanie remontu kolei,
- wszystkie działania od strony formalnej i technicznej związanej z naprawą kolei linowej prowadziła firma MOSTOSTAL;
- przy udzieleniu zamówienia ww. firmie miał zastosowanie § 7 zarządzenia nr 54 dyrektora COS z 19 grudnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania zamówień w COS, do których nie stosuje się ustawy Pzp, który stanowi, że w uzasadnionych przypadkach dyrektor COS może wyrazić zgodę na odstąpienie od stosowania ww. zarządzenia;
- brak zawarcia umowy na piśmie nie spowodował uchylenia się wykonawcy od odpowiedzialności z tytułu rękojmi za wady, co potwierdzają trwające obecnie końcowe uzgodnienia na linii TDT – MOSTOSTAL Zabrze;
- trwają obecnie procedury odbiorowe, których stroną jest TDT oraz wykonawca remontu kolei. Wg stanu na 18 grudnia 2017 r. wykonawca oczekuje na wydanie decyzji o uruchomieniu i zezwoleniu na eksploatację kolei linowej.

(dowód: akta kontroli str. 879-899, 1034-1064)

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela ww. wyjaśnień. Na wykonanie ww. remontu kolei wystawiono w tym samym dniu, tj. 29 lipca 2016 r., wniosek o realizację zamówienia, fakturę za wykonaną usługę oraz protokół odbioru (z dokumentów tych wynika, że remont wykonano w ciągu jednego dnia). Zdaniem NIK udzielenie zamówienia wykonawcy bez podpisania umowy oraz wcześniejszego sporządzenia wniosku o realizację zamówienia wynikało niewystarczającego nadzoru nad dokumentowaniem zlecanych zamówień.

4. OPO w latach 2014-2017 (I półrocze) zawyżył przychody z działalności podstawowej co najmniej o kwotę 8.515,7 tys. zł w związku z zakwalifikowaniem do nich przychodów z działalności innej niż podstawowa w ewidencji księgowej oraz w „Sprawozdaniu z COS-OPO w Zakopanem z działalności podstawowej i innej niż podstawowa”. Było to niezgodnie z § 6 i § 7 ust. 1 Statutu COS oraz z Polityką rachunkowości COS w Warszawie oraz Ośrodków Przygotowań Olimpijskich. W latach 2014-2017 (I półrocze) OPO kwalifikował przychody z działalności podstawowej oraz przychody w działalności innej niż podstawowa zgodnie z zasadami

określonymi w dokumencie pn. „Polityka rachunkowości COS w Warszawie oraz Ośrodków Przygotowań Olimpijskich”, stanowiącym załącznik do zarządzenia nr 16/2015 dyrektora COS z 13 listopada 2015 r., zgodnie z którą:

- konto 700 „Przychody z działalności podstawowej” służy do ewidencji przychodów z tytułu tworzenia warunków organizacyjno-technicznych dla szkolenia sportowego prowadzonego przez pzs i inne podmioty działające w zakresie kultury fizycznej,
- konto 701 „Przychody z działalności innej niż podstawowa” służy do ewidencji przychodów z tytułu wykorzystania posiadanej bazy organizacyjno-technicznej i noclegowej do świadczenia usług promujących sport i turystykę, organizowanie związanych z tym konferencji edukacyjnych i szkoleń oraz świadczenie usług w zakresie turystyki i rekreacji ruchowej,
- ewidencja szczegółowa do konta 700 i 701 prowadzona jest w zbiorach stanowiących pomocnicze księgi rachunkowe do poszczególnych kont z wyodrębnieniem wewnętrznych tytułów uzyskiwanych bieżących dochodów.

Ww. zapisy były zbieżne z postanowieniami § 6 i § 7 ust. 1 Statutu COS, wprowadzonym zarządzeniem dyrektora COS z 8 stycznia 2014 r., w którym określono, że:

- przedmiotem działalności podstawowej jest tworzenie warunków organizacyjnych, ekonomicznych i technicznych dla szkolenia sportowego prowadzonego przez pzs i inne podmioty działające w zakresie kultury fizycznej, w tym realizacja zadań związanych z przygotowaniem kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, igrzyskach paraolimpijskich, igrzyskach głuchych, mistrzostwach świata lub mistrzostwach Europy,
- przedmiotem działalności innej niż podstawowa jest w szczególności wykorzystywanie posiadanej bazy organizacyjno-technicznej i noclegowej do świadczenia usług promujących sport i turystykę oraz świadczenie usług w zakresie turystyki i rekreacji ruchowej.

Przed 2015 r. w COS obowiązywały „Zakładowe zasady (polityka) rachunkowości”, wprowadzone zarządzeniem nr 47/2013 dyrektora COS. Dokumentem tym nie określono przychodów pochodzących z działalności podstawowej oraz przychodów z działalności innej niż podstawowa. Zaznaczono natomiast, że w „księgach rachunkowych należy w szczególności ujmować w sposób odpowiednio wydzielony: poszczególne rodzaje przychodów.”, a w razie potrzeby – dla poszczególnych zagadnień należy prowadzić stosowną ewidencję szczegółową (w postaci kartotek, rejestrów, raportów itp.), uzgodnioną okresowo z księgą główną⁴³.

(dowód: akta kontroli str. 900-944, 1065-1071, 1076-1102)

Na podstawie objętych kontrolą dokumentów księgowych stwierdzono, że do przychodów z działalności podstawowej (konto 700) zakwalifikowano przychody w wysokości co najmniej 8.515.665,08 zł, pomimo że pochodziły z działalności innej niż podstawowa. Dotyczyło to przychodów ze sprzedaży biletów wstępu na obiekt Wielka Krokiew w Zakopanem w latach 2014-2017 (I półrocze), uzyskanych w kwotach odpowiednio 2.028.619,28 zł, 2.579.616,83 zł, 2.799.244,65 zł i 1.108.184,32 zł. Kwota tych przychodów stanowi 90,8% łącznej kwoty przychodów pochodzących z działalności na obiekcie Wielka Krokiew, zaewidencjonowanych na koncie 700 w wysokości 9.376.094,85 zł.

Należy przy tym dodać, że przychody z działalności prowadzonej na obiekcie Tor Lodowy z Lodowiskiem (z biletów wstępu), zostały zakwalifikowane do przychodów z działalności podstawowej, pomimo że uzyskano je także z działalności innej niż podstawowa. Jednak sposób prowadzenia ewidencji szczegółowej nie pozwolił na wyodrębnienie wielkości przychodów z tej działalności.

(dowód: akta kontroli str. 905-944, 188, 1071-1075, 209, 225)

Do obowiązków głównego księgowego OPO należało m.in.: realizowanie polityki finansowej COS-OPO w oparciu o powszechnie obowiązujące przepisy prawa oraz zarządzenia dyrektora COS-OPO, a ponadto bieżące i prawidłowe prowadzenie księgowości w sposób umożliwiający terminowe przekazywanie rzetelnych informacji ekonomicznych.

⁴³ Zapis zawarty z rozdziale VI. Sporządzenie i zatwierdzanie sprawozdań finansowych.

Główny księgowy odpowiada za organizację systemu rachunkowości oraz za nadzór nad jego funkcjonowaniem.

(dowód: akta kontroli str. 1103-1105, 1107-1109, 1119-1121, 1131-1132)

Główna księgowa OPO wyjaśniła, że:

- „Polityka rachunkowości” wprowadzona przez dyrektora COS zarządzeniem nr 47/2013 z 30 października 2013 r. nie zawierała zapisu, że ewidencja szczegółowa do konta 700 i 701 ma być prowadzona z wyodrębnieniem tytułów bieżących dochodów. W COS najniższym poziomem analityki jest rodzaj działalności, czyli obiekt sportowy;
- w latach 2014-2017, jak i w latach poprzednich, wszystkie przychody z obiektów sportowych dotyczące wstępu na obiekty (dokumentowane w formie biletów, czyli paragonów z kas fiskalnych i faktur) oraz przychody z treningów i zawodów były ujmowane na koncie 700. Taki sposób ewidencji był uzgodniony telefonicznie z główną księgową COS w 2011 r.;
- przychody pochodzące z biletów wstępu na tor lodowy mogą obejmować również przychody dotyczące treningów sportowych. Zdarza się, że grupy sportowe nie żądają wystawiania faktur. Nie jest możliwy podział utargu z kasy fiskalnej na klientów indywidualnych, korzystających z obiektu i grupy sportowe przeprowadzające treningi. Na podstawie paragonów z kasy fiskalnej nie jest możliwe stwierdzenie, kto i w jakim celu korzysta z obiektu sportowego. Przychody zostały zaewidencjonowane zgodnie z ustaleniami z głównym księgowym COS.

(dowód: akta kontroli str. 1072-1075)

Zdaniem NIK powyższe nieprawidłowości w zakresie klasyfikacji przychodów skutkowały przedkładaniem przez OPO do COS w Warszawie nierzetelnych danych w „Sprawozdaniu z COS-OPO w Zakopanem z działalności podstawowej i innej niż podstawowa” za lata 2014-2016 oraz za 2017 r. (I półrocze).

5. Za lata 2014-2015 w OPO nierzetelnie określano wykorzystanie bazy sportowej w szkoleniu w sportach zimowych, gdyż wykazane dane w zakresie liczby zgrupowań i osobodni PZN oraz PZŁS za lata 2014-2015 nie były zgodne ze stanem faktycznym. W ocenie NIK do nieprawidłowości tych przyczyniło się opóźnienie w prowadzeniu ewidencji i rejestracji szkolenia na obiektach sportowych przy pomocy programu Trisoft. Program ten miał być wprowadzony z dniem 1 kwietnia 2014 r. na podstawie zarządzenia dyrektora COS, a został wprowadzany dopiero od 1 września 2015 r., tj. z 16-miesięcznym opóźnieniem. Należy przy tym dodać, że jeszcze nie wszystkie moduły programu były zintegrowane ze sobą.

Kierownik Działu Sportu w OPO wyjaśnił, że ze względu na zmiany kadrowe osób prowadzących statystyki wykorzystania obiektów sportowych, nie jest w stanie podać dokładnie liczby osobodni na zespół Średniej Krokwi w tych latach.

Dyrektor wyjaśnił, że brak rzetelnych danych wynika z tego, że w 2014 r. było to jedno z pierwszych sporządzonych sprawozdań tego typu. Wyjaśnił także, iż zgrupowania kn seniorów, młodzieży i juniorów były łączone, dlatego też w takich przypadkach może zdarzyć się mylne zakwalifikowanie uczestników zgrupowania.

(dowód: akta kontroli str. 198, 199, 217b, 218, 235, 236, 242, 871-874)

Zdaniem NIK nieprawidłowości te wynikały z niezapewnienia należytej organizacji pracy w Dziale Sportu OPO oraz skutkowały przedkładaniem przez OPO do COS w Warszawie nierzetelnych danych w „Sprawozdaniu z COS-OPO w Zakopanem z działalności podstawowej i innej niż podstawowa” za lata 2014-2015.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Na podstawie oględzin Toru Lodowego z Lodowiskiem oraz zespołu Średniej Krokwi, stwierdzono, że na terenie obiektów:

- zespołu Średniej Krokwi brak było regulaminu organizacyjnego. Dyrektor OPO wyjaśnił, że brak regulaminu nie ma istotnego znaczenia, gdyż kolej linowa nie funkcjonuje. Będzie on miał znaczenie z chwilą uruchomienia kolei.
- Toru Lodowego z Lodowiskiem znajdowały się dwa regulaminy, tj. „Tor lodowy - Regulamin” oraz „Regulamin wypożyczenia łyżew”. Żaden z tych regulaminów nie zawierał zapisów zabezpieczających w nich pierwszeństwo korzystania przez pzs i zawodników kadry narodowej. Dyrektor OPO wyjaśnił, że po otrzymaniu zlecenia

z pzs obiekt jest rezerwowany dla kadry narodowej poszczególnych dyscyplin i wówczas pracownicy COS nie wpuszczają osób chętnych do korzystania z obiektu.

(dowód: akta kontroli str. 1025-1026)

NIK zwraca uwagę, że niefunkcjonowanie kolei linowej zespołu Średniej Krokwi nie może stanowić usprawiedliwienia braku regulaminu na obiekcie wykorzystywanym do celów szkoleniowych, a niewpuszczanie osób na Tor Lodowy z Lodowiskiem w czasie zarezerwowania tego obiektu dla kadry narodowej, bez określenia takich zasad np. w regulaminie, nie jest rozwiązaniem wystarczającym.

Ocena częściowa

W latach 2014-2017 OPO realizował zadania mające na celu tworzenie właściwych warunków organizacyjnych, ekonomicznych i technicznych dla prowadzenia szkolenia sportowego w sportach zimowych oraz przygotowania kadry narodowej do udziału w zimowych Igrzyskach Olimpijskich, Mistrzostwach Świata i Mistrzostwach Europy. Nastąpiła stopniowa poprawa warunków szkoleniowych oraz infrastruktury sportowej do uprawiania wyczynowych sportów zimowych i przygotowania kadry narodowej do uczestnictwa w zawodach sportowych.

OPO nierzetelnie oraz z naruszeniem przepisów o dozorze technicznym przeprowadził remont kolei linowej, dopuszczając do realizacji prac remontowych i modernizacyjnych tej kolei, bez uzgodnienia warunków technicznych z TDT. Ponadto OPO realizował prace modernizacyjne kolei linowej, pomimo że decyzją TDT wstrzymano wykonanie wszelkich prac modernizacyjnych bez uzgodnionej dokumentacji z TDT. Pomimo dokonania wydatków związanych z remontem ww. kolei w kwocie 175,5 tys. zł, kolej ta nie została dopuszczona do eksploatacji i dalej nie funkcjonuje. W ocenie NIK wydatek ten był nieefektywny i niegospodarny.

NIK ocenia pozytywnie wzrost w latach 2015-2016 w porównaniu do roku 2014 wykorzystania bazy sportowej OPO do przygotowań zawodników kadry narodowej w szkoleniu centralnym i stacjonarnym w sportach zimowych przez Polski Związek Narciarski (PZN) i Polski Związek Łyżwiarstwa Szybkiego (PZŁS). Niemniej jednak w tych latach w porównaniu do 2014 r. nastąpił spadek wykorzystania obiektów OPO w szkoleniach skróconych kadry narodowej seniorów, młodzieży i juniorów (spadek osobowejś odpowiednio o 15,6% i 35,3%.

NIK ocenia negatywnie niewłaściwe kwalifikowanie uzyskanych przychodów z działalności podstawowej oraz z działalności inna niż podstawowa na obiektach sportowych. OPO w latach 2014-2017 (I półrocze) zawyżył przychody z działalności podstawowej co najmniej o kwotę 8.515,7 tys. zł w związku z zakwalifikowaniem do nich przychodów z działalności innej niż podstawowa w ewidencji księgowej oraz w „Sprawozdaniu z COS-OPO w Zakopanem z działalności podstawowej i innej niż podstawowa”.

2. Realizacja inwestycji obiektów sportowych do wyczynowego uprawiania sportów zimowych

Opis stanu faktycznego

W latach 2014-2017 (I półrocze) OPO realizował sześć zadań inwestycyjnych wiążących się wyłącznie z uprawianiem sportów zimowych. Dotyczyło to:

1) Trzech zadań dofinansowanych ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (FRKF) w dwóch obiektach, tj.: w 2015 r. dotyczących zakupu i montażu band ochronnych oraz urządzeń chłodniczych dla toru lodowego; w 2016 r. dotyczących rozbudowy skoczni narciarskiej Wielka Krokiew wraz z infrastrukturą towarzyszącą (I etap); w 2017 r. rozbudowy skoczni narciarskiej Wielka Krokiew (II etap). Na zadania te kwota dofinansowania wg umów wynosiła odpowiednio: 690.900 zł, 3.361.800 zł i 6.612.900 zł (razem 10.665.600 zł), wykorzystana w wysokości 412.463 zł (zadanie zrealizowano), 3.361.800 zł i 6.612.900 zł (razem 10.372.029 zł, tj. 97,2% kwoty przyznanej umowami, a 100% środków otrzymanych).

(dowód: akta kontroli str. 506, 607, 866-870)

2) Trzech zadań inwestycyjnych finansowanych z budżetu państwa, tj.: w 2014 r. zakupu ratraków do śniegu; zakupu armatek śnieżnych; w 2015 r. rozbudowy tras narciarskich –

etap I wykonanie dokumentacji projektowej.⁴⁴ Na zadania te OPO przyznano na podstawie umów środki dotacji w wysokości 1.512.000 zł, wykorzystane w całości.

(dowód: akta kontroli str. 508-511)

Niezależnie od ww. zadań OPO otrzymał ponadto dofinansowanie/dotacje na realizację zadań inwestycyjnych, wiążących się z uprawianiem w tym Ośrodku wszystkich sportów, w tym sportów zimowych. Dotyczyło to środków:

a) z FRKF na trzy zadania inwestycyjne określone umowami na kwotę ogółem 26.779.500 zł, a wykorzystane, wg stanu na 20 listopada 2017 r. w wysokości 23.162.005 zł (86,5%), Zadania te dotyczyły: w latach 2014-2016 r. budowy hali sportowej wielofunkcyjnej, na które przyznano dofinansowanie w wysokości 22.766.500 zł (wykorzystane w 100%); w 2016 r. zakupu wyposażenia do siłowni w hali sportowej z dofinansowaniem w wysokości 400.000 zł (zadanie zrealizowano wykorzystując 395.505 zł); w latach 2017-2018 przebudowy technologii basenowej wraz z remontem i przebudową pomieszczeń oraz budową podnośników osobowych, na które przyznano dofinansowanie w wysokości 3.613.000 zł, nie wykorzystując żadnej kwoty do czasu kontroli.

(dowód: akta kontroli str. 506, 507)

b) z dotacji budżetu państwa na pięć zadań inwestycyjnych, określonych umowami na kwotę ogółem 829.925 zł, a wykorzystanych w wysokości 823.250 zł (99,2%). Zrealizowano w całości wszystkie zaplanowane zadania inwestycyjne, tj.: w 2014 r. przebudowę instalacji oświetlenia w hali sportowej, zapasów i podnoszenia ciężarów; zakupu osprzętu do ciągnika kompaktowego; w 2015 r. przebudowy technologii basenowej oraz pomieszczeń podbasenia (wykonanie dokumentacji projektowej); zakupu sprzętu sportowego do treningu siłowego; w 2017 r. zakupu ciągnika wielofunkcyjnego do utrzymania obiektów sportowych.

(dowód: akta kontroli str. 508, 509)

W zakresie prawidłowości realizacji zadań inwestycyjnych współfinansowanych środkami FRKF do kontroli wybrano dwa zadania realizowane na obiekcie Wielka Krokiew. Wydatki na te dwa zadania wyniosły 12.531.147 zł, w tym 9.974.700 zł (79,6%) stanowił udział środków FRKF.

(dowód: akta kontroli str. 521)

Realizację tych zadań poprzedził dokument pn. „Zgłoszenie zadania inwestycyjnego do Programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu”, sporządzony w OPO (brak daty) i przekazany do COS w załączeniu pisma z 11 marca 2016 r. W dokumencie tym określono: planowane źródła finansowania, zakres rzeczowy i rodzaje robót oraz wartość kosztorysową, informacje dotyczące funkcji sportowych obiektu i podstawowych parametrów użytkowych, kategorię i przeznaczenie obiektu, planowane wykorzystanie przez pzs i pozostałych klientów, stan przygotowań formalno-prawnych, harmonogram rzeczowo-finansowy oraz uzasadnienie celowości realizacji zadania.

(dowód: akta kontroli str. 337-341)

Zadanie realizowano w dwóch etapach, tj.:

Zadanie (I etap) pn. „Rozbudowa skoczni narciarskiej Wielka Krokiew wraz z infrastrukturą towarzyszącą”. W umowie o dofinansowanie tego zadania ze środków FRKF, zawartą 23 czerwca 2016 r. pomiędzy COS a Ministrem SiT, określono, że wartość wydatków związanych z realizacją zadania wyniesie 7.601.397 zł⁴⁵, w tym dofinansowanie ze środków tego Funduszu nie przekroczy kwoty 5.321.500 zł. Termin zakończenia realizacji zadania określono na dzień 30 listopada 2016 r. Aneks nr 1 z 5 sierpnia 2016 r. do umowy

⁴⁴ 5 lipca 2017 r. Minister SiT zawarł umowę z COS o dofinansowanie ze środków FRKF zadania pn. Budowa narciarskich tras biegowych – rozbudowa zbiornika do magazynowania wody dla systemu naśnieżania wraz z infrastrukturą techniczną. Umową ta określono, że zadanie zostanie zakończone do 21 grudnia 2018 r., a dofinansowanie z FRKF będzie wynosić 1.217.000 zł, w tym w roku 2017 wyniesie 1.000.000 zł.

⁴⁵ Umową określono następujący zakres rzeczowy: wykonanie robót przygotowawczych i rozbiórkowych na rozbiegu; wykonanie robót konstrukcyjnych na rozbiegu i zeskoku (roboty geotechniczne, żelbetowe, odtworzenie poszycia skoczni z drewna); montaż torów lodowych z osprzętem i instalacjami oraz schodów technicznych; wykonanie instalacji zraszania i instalacji z urządzeniami do obsługi zawodów i treningów; ułożenie nawierzchni z igielitu z siatkami utrzymującymi śnieg.

o dofinansowanie zmieniono zakres rzeczowy zadania⁴⁶ oraz termin zakończenia określono na dzień 31 grudnia 2016 r. Aneks nr 2 z 19 września 2016 r. do umowy określono, że wartość zadania wyniesie 4.176.450 zł, w tym dofinansowanie i środki własne stanowią odpowiednio 3.361.800 zł (80,5%) i 814.650 zł.

(dowód: akta kontroli str. 296-313)

Zmianę zakresu rzeczowego zadania i jego wartości poprzedziło:

- a) pismo z 11 czerwca 2016 r. „eksperta FIS ds. Budowy Skoczni Narciarskich”, skierowane do dyrektora OPO, w którym informuje, że nie widzi przeciwwskazań dla etapowania modernizacji Wielkiej Krokwi, tj.: etap I w 2016 r., etap II w 2017 r., w związku z krótkim czasem dla realizacji w 2016 r. całości przebudowy skoczni;
- b) pismo z 8 lipca 2016 r., skierowane do OPO przez prezesa PZN, informujące o akceptacji proponowanych rozwiązań przez ww. eksperta;
- c) pismo z 14 lipca 2016 r., dyrektora OPO, skierowane do COS z prośbą o dokonanie ww. zmian z powodu:
 - unieważnienia dwóch postępowań przetargowych. Złożone najtańsze oferty zostały określone na kwotę 14.721.688 zł (w pierwszym postępowaniu unieważnionym 31 maja 2016 r.) oraz 13.762.044 zł (w drugim postępowaniu unieważnionym 29 czerwca 2016 r.), gdyż wartość oferty znacznie przekraczała cenę jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia;
 - pilnej konieczności udzielenia zamówienia na roboty budowlane w zakresie koniecznym do dopuszczenia obiektu do rozegrania zawodów w sezonie zimowym (Puchar Świata zaplanowany w dniach 21-22 stycznia 2017 r.) i umożliwienia na skoczni odbywania treningów. W tym celu, zachowując wszelkie możliwe warunki techniczne, niezbędne stało się udzielenie zamówienia związanego z wyodrębnieniem wykonania w pierwszej kolejności etapu prac związanych z wykonaniem rozbiegu lodowego wraz z instalacjami.

(dowód: akta kontroli str. 314-319)

Protokół odbioru końcowego robót w ramach ww. zadania sporządzono 20 grudnia 2016 r., tj. w 20 dniu po terminie określonym umową o dofinansowanie zadania, a na 11 dni przed terminem określonym aneksem do umowy. Komisja dokonująca odbioru zadania określiła, że zostało ono wykonane zgodnie z umową i dokumentacją techniczną. Komisja zaleciła uzupełnienie brakującego zabezpieczenia skarpy przy rozbiegu z siatki polipropylenowej, w terminie do 24 grudnia 2016 r. oraz wykonanie, po okresie zimowym, uzupełniających prac związanych z uporządkowaniem terenu wokół rozbiegu skoczni, w terminie do 28 kwietnia 2017 r.

Uzupełnienie brakującego zabezpieczenia skarpy oraz wykonanie prac uzupełniających po okresie zimowym zostało zrealizowane i odebrane przez komisję w dniach odpowiednio 23 grudnia 2016 r. i 28 kwietnia 2017 r.

19 grudnia 2016 r. obiekt ten uzyskał pozwolenie na użytkowanie, zaś 17 i 29 grudnia 2016 r. uzyskał homologację odpowiednio PZN i FIS, ważną do 31 grudnia 2017 r. 19 listopada 2017 r. uzyskał homologację FIS ważną do 18 listopada 2022 r.

(dowód: akta kontroli str. 326-334, 503, 504, 670, 671)

Koszt ww. zadania zamknął się kwotą 4.268.995 zł i stanowił 102,2% kosztów określonych aneksem do umowy o dofinansowanie, w tym kwota dofinansowania z FRKF była zgodna z określoną ww. aneksem i wyniosła 3.361.800 zł. Udział tego dofinansowania stanowił 78,4% kosztów ogółem poniesionych na to zadanie.

Realizując ww. zadanie, nie ponoszono wydatków na elementy dodatkowe, jak drogi technologiczne i pożarowe, parkingi i zagospodarowanie terenu.

Ze środków FRKF nie rozliczono wydatków, które zostały poniesione przed 1 stycznia 2016 r., tj. przed rokiem, w którym złożono wniosek i zawarto umowę o dofinansowanie

(dowód: akta kontroli str. 320-324, 335, 342-346, 506, 521)

⁴⁶ Aneks określono następujący zakres rzeczowy: modernizacja rozbiegu (rozbiórki i prace przygotowawcze oraz roboty na rozbiegu), montaż torów lodowych wraz z osprzętem oraz schodami technicznymi na rozbiegu; zakup i montaż urządzeń i osprzętu infrastruktury technicznej; kanalizacja kablowa wzdłuż zeskoku oraz rozbiegu; linia światłowodowa pomiędzy pawilonem, a wieżą sędziowską; instalacja światła startowych, systemu monitorowania pogody, instalacji fotokomórek pomiaru prędkości i pomiaru odległości video; montaż sieci komputerowej; montaż instalacji zasilającej; rozbudowa nagłośnienia skoczni.

Rozliczenie dofinansowania na realizację ww. zadania zostało przez OPO sporządzone 20 stycznia 2017 r. i przekazane Ministrowi SiT 26 stycznia 2017 r., tj. z zachowaniem obowiązującego terminu, określonego rozporządzeniem Ministra Sportu i Turystyki z 18 grudnia 2015 r. w sprawie przekazywania środków FRKF.⁴⁷

(dowód: akta kontroli str. 320-336)

Środki finansowe na ww. zadanie zostały przeznaczone na pokrycie wydatków kwalifikowanych, zgodnie z § 7 ww. rozporządzenia

(dowód: akta kontroli str. 320-325, 335, 336, 385, 386)

Zadanie pn. „Rozbudowa skoczni narciarskiej Wielka Krokiew – II etap”. W umowie o dofinansowanie tego zadania ze środków FRKF, zawartą 18 października 2016 r. pomiędzy COS a Ministrem SiT, określono, że wartość wydatków związanych z realizacją zadania wyniesie 7.594.887 zł⁴⁸, w tym dofinansowanie ze środków tego Funduszu nie przekroczy 6.112.900 zł, z tego w latach 2017 i 2018 nie więcej niż 3.000.000 zł i 3.112.900 zł. Termin zakończenia realizacji zadania określono na dzień 30 listopada 2017 r. Aneks nr 1 z 6 października 2017 r. do umowy rozszerzono zakres rzeczowy zadania o wykonanie zabezpieczenia skarp trybun ziemnych oraz zwiększono wartość zadania do kwoty 8.250.224 zł, w tym dofinansowanie ze środków FRKF pozostaje bez zmian (6.612.900 zł), w całości do realizacji w 2017 r., a udział środków własnych określono w wysokości 1.637.324 zł. Ww. aneks do umowy o dofinansowanie poprzedził protokół konieczności z 28 lipca 2017 r.

Protokołem odbioru końcowego robót, sporządzonym 7 listopada 2017 r., komisja stwierdziła, że przedmiot umowy został wykonany zgodnie z umową, projektem i zasadami wiedzy technicznej oraz że może być odebrany, z adnotacją „bez istotnych zastrzeżeń”. Komisja określiła potrzebę usunięcia stwierdzonych usterek, w pkt 1-8 oraz pkt 11-16 w terminie do 14 listopada 2017 r., zaś usterek wyszczególnionych w pkt 9 i 10 w terminie przed rozpoczęciem narciarskiego sezonu letniego⁴⁹.

Wykonanie ww. prac uzupełniających, przypadających do wykonania w 2017 r., komisja stwierdziła 14 listopada 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 365-383, 505, 553, 554)

Wydatki na to zadanie stanowiły 8.262.152 zł, w tym udział dotacji wyniósł 6.612.900 zł, tj. 80%, i stanowił 100% kwoty umownego dofinansowania ze środków FRKF.

Zgodnie z umową o dofinansowanie zadania COS był zobowiązany m.in. do niezwłocznej zapłaty za zrealizowane zadanie oraz sporządzenia i przedstawienia Ministrowi SiT rozliczenia jego dofinansowania, w terminie 50 dni od momentu zakończenia zadania, wyznaczonego umową na dzień 30 listopada 2017 r. Do czasu zakończenia kontroli, tj. 21 grudnia 2017 r. OPO nie sporządził rozliczenia (przygotowane do wysyłki do COS).

(dowód: akta kontroli str. 390-414g, 521, 1133-1136)

Realizując ww. zadanie, nie ponoszono wydatków na elementy dodatkowe, jak drogi technologiczne i pożarowe, parkingi i zagospodarowanie terenu.

Środki finansowe na ww. zadanie zostały przeznaczone na pokrycie wydatków kwalifikowanych, zgodnie § 7 rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki w sprawie przekazywania środków FRKF.

(dowód: akta kontroli str. 390-414g, 1133-1136)

W zakresie prawidłowości realizacji zadań inwestycyjnych współfinansowanych środkami dotacji budżetu państwa do kontroli wybrano po jednym zadaniu z roku 2014, 2015 i 2017 o najwyższej wartości dofinansowania (w 2016 r. nie realizowano zadań inwestycyjnych z udziałem dotacji budżetu państwa). Zadania te zrealizowano w całości, zgodnie z umowami dotyczącymi dotacji celowej, ich koszt wyniósł łącznie 1.953.570 zł, pokryty

⁴⁷ Dz.U. 2015 poz. 2252.

⁴⁸ Umową określono, że zakres robót obejmuje: wykonanie robót przygotowawczych i rozbiórkowych na zeskoku; roboty na zeskoku, w tym roboty ziemne, konstrukcyjne i żelbetowe, wykonanie kotew, wykonanie konstrukcji drewnianej poszycia zeskoku, wykonanie band drewnianych; montaż schodów technicznych i poszycia z igielitu na zeskoku; urządzenia i osprzęt infrastruktury technicznej, w tym: wykonanie systemu zraszania, montaż systemu utrzymania śniegu z siatek, oznakowanie skoczni; przebudowa sieci na zeskoku, a także montaż urządzeń i osprzętu infrastruktury technicznej.

⁴⁹ Należy dokonać korekty napisów COS oraz regeneracji podłoża trawiastego przed sezonem letnim

środkami dotacji i własnymi w kwotach odpowiednio 1.738.000 zł i 215.570 zł. Dotyczyło to zadania pn.:

1) Zakup maszyn do śniegu – ratraków dla OPO za kwotę 1.345.530 zł, pokrytą środkami dotacji i własnymi w kwotach odpowiednio 1.200.000 zł i 144.530 zł.

Umową dotyczącą dotacji celowej z 27 czerwca 2014 r. określono, że: całkowita wartość kosztów związanych z realizacją zadania oraz kwota dotacji wyniesie 1.200.000 zł; w przypadku zwiększenia wartości kosztów wysokość kwoty przyznanej dotacji nie ulegnie zmianie; zadanie zostanie zrealizowane w terminie od 1 kwietnia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.; rozliczenie realizacji zadania COS przedłoży Ministrowi SiT w terminie do 60 dni od dnia, w którym była uregulowana ostatnia płatność związana z realizowanym zadaniem.

Zakup dwóch ratraków dokonano 8 i 30 grudnia 2014 r. za kwotę ogółem 1.344.530 zł, przedstawiając Ministrowi informację o końcowym rozliczeniu dotacji w załączeniu do pisma z 20 lutego 2017 r.

Załącznikiem do ww. umowy była oferta OPO, która zawierała: zakres rzeczowy inwestycji, ocenę efektywności inwestycji oraz planowane efekty rzeczowe.

(dowód: akta kontroli str. 415-450, 521)

2) Rozbudowa tras narciarskich – etap I wykonanie dokumentacji projektowej, którego koszt wyniósł 123.000 zł pokryty środkami dotacji i własnymi w kwotach odpowiednio 120.000 zł i 3.000 zł. Umową dotyczącą dotacji celowej, zawartą 25 sierpnia 2015 r. pomiędzy COS a Ministrem SiT, określono, że: całkowita wartość kosztów związanych z realizacją ww. zadania oraz kwota dotacji wyniesie 120.000 zł; w przypadku zwiększenia wartości kosztów wysokość kwoty przyznanej dotacji nie ulegnie zmianie; zadanie zostanie zrealizowane w terminie do 31 grudnia 2015 r.; rozliczenie realizacji zadania COS przedłoży Ministrowi SiT w terminie do 60 dni od dnia, w którym była uregulowana ostatnia płatność. Zadanie zrealizowano do dnia 30 listopada 2015 r. za kwotę 123.000 zł, zapłata faktury nastąpiła 30 grudnia 2015 r., informację o końcowym rozliczeniu dotacji przedłożono Ministrowi SiT w załączeniu do pisma z 16 lutego 2016 r.

Załącznikiem do ww. umowy była oferta realizacji zadania, którą OPO określił: ocenę efektywności inwestycji, planowane efekty rzeczowe, szacunkowy koszt zadania.⁵⁰

(dowód: akta kontroli str. 451-475, 512-521)

Umową z 5 lipca 2017 r., zawartą pomiędzy MSiT a COS, określono, że na zadanie pn. „Rozbudowa tras narciarskich – etap I – rozbudowa zbiornika do magazynowania wody dla systemu naśnieżania wraz z infrastrukturą techniczną w COS OPO w Zakopanem”, zostaną przyznane środki z FRKF w kwocie 1.217.000 zł, w tym 1.000.000 zł w 2017 r. i 217.000 zł w 2018 r.⁵¹

Realizację ww. zadania OPO powierzył wykonawcy umową z 17 października 2017 r., z terminem realizacji do 31 maja 2018 r., za wynagrodzeniem w kwocie 1.205.416 zł. Do czasu niniejszej kontroli nie nastąpiło uruchomienie środków z FRKF.

(dowód: akta kontroli str. 756-761)

3) Zakup ciągnika wielofunkcyjnego z możliwością ładowania do utrzymania obiektów sportowych, którego koszt wyniósł 430.500 zł, pokryty środkami dotacji i własnymi w kwocie odpowiednio 418.000 zł i 12.500 zł. Umową dotyczącą dotacji celowej, zawartą 5 maja 2017 r. pomiędzy COS a Ministrem SiT, określono, że: całkowita wartość kosztów związanych z realizacją ww. zadania wyniesie 430.000 zł, w tym 418.000 zł będzie stanowił udział dotacji celowej; w przypadku zwiększenia wartości kosztów wysokość kwoty przyznanej dotacji nie ulegnie zmianie; zadanie zostanie zrealizowane w terminie do 31 grudnia 2017 r.

⁵⁰ OPO sporządził ponadto dokument pn. „Zgłoszenie zadania inwestycyjnego do Programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu” (dokument z 5 sierpnia 2015 r.), zawierające: dane dotyczące zadania inwestycyjnego pn. Rozbudowa narciarskich tras biegowych w COS-OPO, tj. zakres rzeczowy i rodzaj robót wraz z szacunkową wartością kosztorysową (189.150 zł etap I, 5.805.000 zł etap II), informacje dotyczące funkcji sportowych obiektu i jego parametrów, planowane źródła finansowania, stan przygotowań formalno-prawnych, planowany harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji zadania (do 31 sierpnia 2017 r.), uzasadnienie celowości realizacji zadania, przewidywane efekty rzeczowe i użytkowników obiektu oraz prognozę rocznych kosztów i przychodów eksploatacji obiektu wraz z opisem przyjętych założeń.

⁵¹ Zadanie to było przewidziane do realizacji od 2017 r. przez COS na podstawie „Planu inwestycji COS ze środków FRKF przewidzianych do realizacji od 2016 r. – w hierarchii ważności”

Aneks nr 1 z 16 sierpnia 2017 r. do tej umowy wprowadzono zmiany, polegające na rozszerzeniu zakresu zadania o zakup dwóch dodatkowych przystawek do zakupionego ciągnika, tj. agregatu prądotwórczego i dmuchawy do liści, oraz zwiększenie całkowitego kosztu zadania do kwoty 430.500 zł bez zwiększenia kwoty dotacji. Aneks ten poprzedził wniosek z 29 czerwca 2016 r. skierowany do COS przez dyrektora OPO, którym informuje o uzyskaniu oszczędności w postępowaniu przetargowym na ww. zadaniu na kwotę 25.220 zł.

Załącznikiem do ww. umowy była oferta realizacji zadania, którą OPO określił: ocenę efektywności inwestycji, planowane efekty rzeczowe, szacunkowy koszt zadania.

Umową określono, że rozliczenie realizacji ww. zadania COS przedłoży Ministrowi SiT w terminie do 60 dni od dnia, w którym była uregulowana ostatnia płatność związana z realizowanym zadaniem. Ostatnia płatność faktury z dnia 10 października 2017 r., związana z realizacją ww. zadania, nastąpiła 31 października 2017 r. 19 grudnia 2017 r. OPO przesłał do COS rozliczenia realizacji zadania.

(dowód: akta kontroli str. 476-502d, 1137-1141)

Kontrolą objęto wydatki w wysokości ogółem 11.537.764 zł poniesione ze środków FRKF i dotacji celowej budżetu państwa na opisanych powyżej pięć zadań objętych kontrolą, tj. 98,5% wydatków poniesionych z ww. źródeł na te zadania w wysokości 11.712.700 zł. Stwierdzono, że OPO:

- prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków pochodzących z FRKF oraz z dotacji budżetu państwa, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych i bankowych, zgodnie z zapisami w umowach o dofinansowaniu,
- do faktur za zrealizowane roboty budowlane załączono protokoły odbioru robót budowlanych, zatwierdzone przez kierownika budowy oraz inspektora nadzoru budowlanego. Do faktur za zrealizowane usługi i dostawy załączono protokoły wykonania usługi i dostaw;
- faktury były zapłacone w roku budżetowym, w terminach określonych umową o dofinansowanie oraz umową zawartą z wykonawcą usługi.

(dowód: akta kontroli str. 296-300, 326-329, 384-414b, 415-424, 441-455, 472-481, 488-502b)

Na opisanych powyżej pięć zadań inwestycyjnych objętych kontrolą, a dofinansowywanych środkami FRKF i dotacją celową budżetu państwa, OPO prowadził postępowanie o zamówienie publiczne w trybie przetargu nieograniczonego. Jedno z tych zadań „Zakup ciągnika wielofunkcyjnego z możliwością ładowania do utrzymania obiektów sportowych” realizowano w trybie przetargu nieograniczonego oraz z zastosowaniem art. 4 pkt 8 ustawy Pzp, w związku z art 6a tej ustawy (wartość dodatkowego zamówienia stanowiła 6,5% wartości zamówienia podstawowego), po uprzednim uzgodnieniu tego postępowania z COS. Łączna wartość brutto zamówienia tych pięciu zadań wynosiła ogółem 14.156.657 zł.

(dowód: akta kontroli str. 521, 476-478-481)

Szczegółową kontrolą objęto zamówienie na zadanie, którego koszt oraz udział środków FRKF w jego finansowaniu był największy, tj. pn. „Rozbudowa skoczni narciarskiej Wielka Krokiew – etap II”. Zadanie to realizowano na podstawie wyboru oferty w trybie przetargu nieograniczonego o wartości brutto 7.500.252 zł, określonej umową zawartą 3 kwietnia 2017 r. z wykonawcą zadania. Wartość zadania zwiększono do kwoty brutto 8.115.252 zł (o 8,2%) na podstawie aneksu nr 1 z 17 sierpnia 2017 r. do umowy.⁵² Aneks został poprzedzony protokołem konieczności z 3 kwietnia 2017 r., sporządzonym przez komisję⁵³. Protokołem tym określono, że zachodzi potrzeba zwiększenia zakresu robót, co zostało stwierdzone w związku z rozbiórką poszycia skoczni, a także w związku z wystąpieniem oberwania skarp bocznych trybun ziemnych. Protokołem określono także:

- przyczyny zaistniałej sytuacji oraz zakres niezbędnych dodatkowych prac do wykonania w terminie określonym umową z 3 kwietnia 2017 r.,

⁵² Zmianę umowy przewidziano w ogłoszeniu i SIWZ.

⁵³ Skład komisji stanowili: kierownik budowy, przedstawiciel wykonawcy, wykonawca, inspektor nadzoru, przedstawiciel zamawiającego oraz Biura Projektów GEOARD.

- podstawą zamówienia w formie aneksu do umowy jest art. 144 ust. 1 ustawy Pzp, w związku z postanowieniami Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ) oraz postanowieniami umowy, określonymi w § 7 ust. 8 i § 6 ust. 2 pkt b, pkt c i pkt f.
(dowód: akta kontroli str. 536-587)

W postępowaniu o zamówienie publiczne zostały zachowane wymogi określone ustawą Pzp, nie stwierdzono nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 527-587, 638-647)

W trybie przetargu nieograniczonego OPO przeprowadził postępowanie o zamówienie publiczne na zadanie inwestycyjne pn. „Rozbudowa skoczni narciarskiej Wielka Krokiew wraz z infrastrukturą towarzyszącą” (I etap). Postępowanie to było przedmiotem postępowania wyjaśniającego przez Urząd Zamówień Publicznych (UZP) na wniosek jednego z oferentów. Na podstawie analizy dokumentów z tego postępowania UZP nie stwierdził nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 648-650, 521)

Przed przystąpieniem do realizacji ww. inwestycji uzyskano ostateczną decyzję o pozwoleniu na budowę. Pozwoleniem z 22 kwietnia 2016 r. Starosta Tatrzański określił, że obejmuje ono „Rozbudowę skoczni narciarskiej Wielka Krokiew wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz rozbiórkę istniejącego progu kamiennego, drewnianej konstrukcji najazdu i zeskoku”.

(dowód: akta kontroli str. 598-604)

OPO posiadał prawo do dysponowania ww. nieruchomościami (gruntem) na cele budowlane związane z realizacją ww. inwestycji.

(dowód: akta kontroli str. 588-597)

Na podstawie umowy zawartej 18 kwietnia 2017 r. dla ww. inwestycji ustanowiono inspektora nadzoru inwestorskiego, z wynagrodzeniem w kwocie 62.115. zł brutto. Umową tą określono, że ww. zadanie zrealizuje osobiście, z zastrzeżeniem, że będzie kierował zespołem inspektorów dwóch branż, tj. w branży robót instalacji sanitarnych oraz elektrycznych.

Ww. inspektorzy nadzoru posiadali kwalifikacje wymagane do pełnienia funkcji nadzoru inwestorskiego.

Z dziennika budowy, prowadzonego dla inwestycji pn. „Rozbudowę skoczni narciarskiej Wielka Krokiew – etap II”, wynika, że inspektor budowy dokonał 21 wpisów, w tym dwa zawierały uwagi - w zakresie konieczności zachowania środków ochrony osobistej (wpis 16 maja 2017 r.) oraz zachowania przepisów BHP (wpis 20 lipca 2017 r.). 23 października 2017 r. inspektor nadzoru wraz z kierownikiem budowy dokonali wpisu „Zgłaszam obiekt objęty pozwoleniem na użytkowanie. Teren budowy i sąsiedni uporządkowano.” Inspektor ponadto złożył oświadczenie, że inwestycja ta została zakończona i wykonana zgodnie z przepisami prawa oraz z projektem budowlanym i warunkami pozwolenia na budowę oraz że wbudowane w obiekt budowlany/roboty budowlane wyroby budowlane były oznakowane znakiem budowlanym „B” lub oznakowaniem „CE”.

(dowód: akta kontroli str. 605-617, 624, 627, 762-774)

W kwietniu 2017 r., po podpisaniu umowy z wykonawcą zadania, a następnie w maju 2017 r. nastąpiła zmiana kierownika budowy na prośbę wykonawcy. W aktach OPO znajduje się oświadczenie o przyjęciu obowiązków przez ww. kierowników budowy, zgodnie z postanowieniami art. 44 ustawy Prawo budowlane.

Kierownik budowy przejął teren i plac budowy na podstawie protokołu przekazania z dnia 18 kwietnia 2017 r., zgodnie z protokołem przekazania i wpisem do dziennika budowy. Kierownik budowy 29 października 2017 r. oświadczył, powołując art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo budowlane, że roboty budowlane zostały wykonane zgodnie z zatwierdzonym projektem budowlanym i stwierdził, że obiekt nadaje się do użytkowania. Wpisem do dziennika budowy 23 października 2017 r. zgłosił obiekt do odbioru.

(dowód: akta kontroli str. 618-622, 628, 629, 636, 637, 762-774)

W dzienniku budowy, prowadzonym dla ww. zadania inwestycyjnego, rejestrowano przebieg robót budowlanych, dokonując w nim 59 zapisów w sposób chronologiczny. W dzienniku nie

odnotowano zdarzenia i okoliczności określonych powołanym protokołem konieczności z 3 kwietnia 2017 r., o potrzebie zwiększenia zakresu robót.

(dowód: akta kontroli str. 553, 554, 762-774)

Zadanie pn. „Rozbudowa skoczni narciarskiej Wielka Krokiew – II etap” zrealizowano terminowo, w oparciu o warunki ustalone w pozwoleniu na budowę oraz zgodnie z projektem budowlanym, a także zgodnie ze Specyfikacją Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ) oraz umową o zamówienie publiczne. Zgłoszenie zakończenia inwestycji nastąpiło w terminie określonym umową z wykonawcą oraz w SIWZ, tj. 31 października 2017 r., a odbioru dokonano 7 listopada 2017 r. OPO zawiadomił odpowiednie organy o zakończeniu budowy, stosownie do art. 56 ust. 1 ustawy Prawo budowlane⁵⁴.

Pismem z 23 października 2017 r. OPO zawnioskował do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Zakopanem o pozwolenie na użytkowanie wybudowanego obiektu. Decyzją z 7 listopada 2017 r., uprawomocnioną 21 listopada 2017 r., Inspektor udzielił OPO pozwolenia na użytkowanie zrealizowanej inwestycji. Do czasu uprawomocnienia się tej decyzji ww. obiekt nie był oddany do użytkowania.

(dowód: akta kontroli str. 365, 366, 629a-643)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

NIK ocenia pozytywnie realizację zadań inwestycyjnych dotyczących obiektów sportowych do wyczynowego uprawiania sportów zimowych. Dotacje na objęte badaniem zadania inwestycyjne dofinansowane z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej oraz z budżetu państwa zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem oraz prawidłowo i terminowo rozliczone. Zadania realizowano zgodnie z przepisami ustawy Prawo budowlane⁵⁵ oraz ustawy Prawo zamówień publicznych⁵⁶. Ponadto OPO terminowo i zgodnie z przepisami ustawy Prawo budowlane realizował obowiązki przeprowadzania okresowych kontroli obiektów związanych ze sportami zimowymi, a także prowadzenia książki obiektu budowlanego dla tych obiektów.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁵⁷, wnosi o:

1. Podjęcie skutecznych działań w celu niezwłocznego uzyskania pozwolenia na dopuszczenie do eksploatacji przez Transportowy Dozór Techniczny kolei linowej na zespole Średniej Krokwi.
2. Kontynuowanie działań zmierzających do zapewnienia na zespole Średniej Krokwi dogodnych warunków szkoleniowych dla szkolenia zawodników.
3. Rzetelne określanie wskaźników wykorzystania bazy sportowej.
4. Zapewnienie prowadzenia ewidencji przychodów z działalności podstawowej i innej niż działalność podstawowa zgodnie z obowiązującym zarządzeniem dyrektora COS w sprawie polityki rachunkowości.
5. Sporządzanie sprawozdań OPO z działalności podstawowej i innej niż podstawowa na podstawie rzetelnie prowadzonej dokumentacji źródłowej i ewidencji księgowej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie

⁵⁴ Powiadomiono: Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Zakopanem, oraz Powiatową Państwową Straż Pożarną w Zakopanem.

⁵⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 1332 ze zm., dalej: ustawa Prawo budowlane.

⁵⁶ Dz. U. z 2017 r., poz. 1579 ze zm., dalej: ustawa Pzp.

⁵⁷ Dz. U. z 2017 r., poz. 524.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Niniejszy tekst wystąpienia został sporządzony z uwzględnieniem zmian zawartych w uchwale KPK-KPO.443.095.2018 Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w NIK z dnia 10 maja 2018 r. oraz sprostowania oczywistych omyłek pisarskich dokonanego 12 lutego 2018 r. przez kontrolera p. Antoniego Radziętę.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie

z up.

Jan Kosiniak
Wicedyrektor